

Universitätsbibliothek Wuppertal

Flavii Philostrati quae supersunt

Philostratus, Flavius

Turici, 1844

Εὐσεβίου Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὰ Ἱεροκλέους

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5613](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5613)

ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΑ

ΥΠΟ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ ΤΟΝ ΤΥΑΝΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΕΡΟΚΛΕΙ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΙΣΑΝ ΑΥΤΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΙΝ.

1. Ἀπο
 καὶ καὶ δ
 ἰσθμῷ, ο
 ἰνι τοῦ
 ποταμοῦ
 ποταμοῦ
 τῆς πύλης
 ἰσθμῶν
 ἐν ὁδοῦ
 ἰσθμῶν τῆ
 ἰσθμῶν φ
 ἰσθμῶν τῆ
 πύλης τῆ
 τῶν Ἀπο
 τῶν τοῦ
 2. ὁμοῦ
 ποταμοῦ
 ἰσθμῶν
 τῶν
 Εὐσεβίου
 (171 et 421)
 que jam ad
 restituit. E
 lectioes in
 Inscription
 apud. C. 18
 οὗ αἰσθμῶ. ο
 τῶ. m. a.
 amplius enotat
 ὁ. ὁπολλοῖς.
 128. 129. 1.

ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΑ

ΥΠΟ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ ΤΟΝ ΤΥΑΝΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΕΡΟΚΛΕΙ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΙΣΑΝ ΑΥΤΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΙΝ.

- 1 Ἄρ' οὖν, ὦ φιλότῃς, κάκεινά σε τοῦ συγγραφέως ἄξιον ἀποθαυμάζειν, ἃ τῷ ἡμετέρῳ σωτηρῷ 428
τε καὶ διδασκάλῳ τὸν Τυανέα συγκρίνων παρεδοξολόγει; πρὸς μὲν γὰρ τὰ λοιπὰ τῶν ἐν τῷ Φιλα-
λήθῃ, οὕτω γὰρ εὖ ἔχειν αὐτῷ τὸν καθ' ἡμῶν ἐπιγράφειν ἐδόκει λόγον, οὐδὲν ἂν εἴη σπουδαῖον
ἐπὶ τοῦ παρόντος ἵστασθαι μὴ αὐτοῦ ἴδια τυγχάνοντα, σφόδρα δὲ ἀναιδῶς ἐξ ἐτέρων οὐκ αὐτοῖς
μονονουχὶ νοήμασιν, ἀλλὰ καὶ δῆμασι καὶ συλλαβαῖς ἀποσεσυλημένα. τύχοι μὲν ἂν καὶ αὐτὰ τῆς 5
προσηκούσης κατὰ καιρὸν ἀπελέγξεως, δυνάμει δ' ἤδη καὶ πρὸ τῆς ἰδίας κατ' αὐτῶν γραφῆς ἀνα-
τέτραπται καὶ προαπελήλεγκται ἐν ὅλοις ὁκτὼ συγγράμμασι τοῖς Ὁριγένοι γραφεῖσι πρὸς τὸν ἀλα-
ξονικώτερον τοῦ Φιλαλήθους ἐπιγεγραμμένον Κέλσου Ἀληθῆ λόγον, ὃ τὰς εὐθύνας ἀπαρалаίπτως, 429
ἐν ὅσοις εἰρήκαμεν, ὁ δεδηλωμένος παραγὰρ συλλήβδην ὅσα εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν παντὶ τῷ
εἰρηται τε καὶ εἰρήσεται, προλαβὼν διελύσατο, ἐφ' ἃ τοὺς ἐπ' ἀκριβὲς τὰ καθ' ἡμᾶς διαγινῶναι 10
ἔχοντας φιλαλήθως ἀναπέμφαντες φέρε μόνην ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν κατὰ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστὸν τοῦ Φιλαλήθους τουτουὶ λόγον παράθεσιν ἐπισκεψώμεθα μηδὲν τι σπουδαῖον ἡγούμενοι
πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν ἐτέρωθεν ὑποσεσυλημένων αὐτῷ διαμάχεσθαι. μόνον δὲ εἰκότως νυνὶ τὰ περὶ
τὸν Ἀπολλώνιον ἐποφόμεθα, ἐπεὶ καὶ μόνον παρὰ τοὺς πάποτε καθ' ἡμῶν γεγραφότας ἐξαίρετος
νῦν τούτῳ γέγονεν ἢ τοῦδε πρὸς τὸν ἡμέτερον σωτῆρα παράθεσις τε καὶ σύγκρισις. 15
- 2 Θαυμάζει γοῦν καὶ ἀποδέχεται θεία τι καὶ ἀρρήτῳ σοφίᾳ, οὐχὶ δὲ γοητείας σοφίσμασι τεθαι-
ματουργηκέναι φάσκων αὐτὸν καὶ ταῦτα ἀληθῶς οὕτως ἔχειν ὥς ἔτυχε, πιστεύων καὶ ἀναποδείκτως
ἀπισχυρίζομενος. ἄκουε δ' οὖν, ἃ φησιν αὐταῖς συλλαβαῖς: „ἄνω δὲ καὶ κάτω θρυλοῦσι σεμνύ-
νοντες τὸν Ἰησοῦν ὥς τυφλοῖς ἀναβλέψαι παρασχόντα καὶ τινα τοιαῦτα δράσαντα θαυμάσια.“ εἰτά

Eusebii libellum in Prooemio ad V. Ap. p. VI, VII tractavi. Quos autem libros Parisinos illic A et B signavi, (174 et 451), hic sunt p et π. Illum totum contulit Sybsomus, hunc passim E. Miller; in locis Philostrateis uterque jam ad V. Ap. ab eodem est inspectus. Optimi sunt ac passim sententiam scriptoris, quae antea latebat, restituunt. Editiones adhibui a, Aldinam 1503. m, Morellianam, o, Olearianam. Ubi edd. lectiones indico, verae lectiones in textum receptae sunt ex codicibus. Locos ex V. Ap. citatos in margine apposui.

Inscriptio est in C eadem atque in E, praeter omnia verba τὸν Τυανέα. 1. συγγραφέως. C. ξυγγρ. E. 2. συγκρίνων. C. ξυγκρ. E. 4. ἵστασθαι om. a, m, ubi mg. γρ. ἵστασιν (sic). ib. ἴδια. C. ἰδίᾳ. E. ib. οὐχ αὐτοῖς. m.

οὐχ αὐτοῖς. o. 5. τύχοιμεν. m. 7. συγγράμμασι. p (sic). 9. συλλήβδην. C. ξυλλήβδην. E. ib. εἰς. C. ἐς. E. ib. παντὶ τῷ. m, o. 10. ἐπακριβὲς. p. 14. παρὰ. C et conj. o. περὶ. E. 15. σύγκρισις. C. ξυγκρ. E. Hanc varietatem non amplius enotabo. 16. γοῦν. p. οὖν. E. ib. γοητείας. a, m. 17. ὥς ἔτυχε om. E. 18. δὲ om. E, praeter Holst. (h.) ib. θρυλοῦσι. E. 19. ἀναβλέψαι. π. ἀναβλέψαι τε. 5.

τινα μεταξὺ εἰπὼν ἐπιλέγει· „ἐπισκεψώμεθα γέ μὴν, ὅσῳ βελτίον καὶ συνετώτερον ἡμεῖς ἐκδεχόμεθα τὰ τοιαῦτα καὶ ἦν περὶ τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν ἔχομεν γνώμην.“ καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν Προκοννήσιον Ἀριστεὴν καὶ Πυθαγόραν ὡς ἂν ἀρχαιοτέρους παρελθὼν ἐπιφέρει λέγων· ἀλλ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν κατὰ τὴν Νέρωνος βασιλείαν Ἀπολλωνίος ἡμασεῖν ὁ Τυανεύς, ὃς ἐκ παιδὸς κομιδῇ νέου καὶ ἀφ' οὗπερ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας ἱεράσατο τῷ φιλανθρωπῷ Ἀσκληπιῷ, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ διεπράξατο, ὧν τὰ πλείω παρὲς ὀλίγων ποιήσομαι μνήμην.“ εἴτα καταλέγει ἀπὸ πρώτου ἀρξάμενος τὰ παράδοξα, μεθ' ἃ καὶ ἐπιλέγει ταῦτα κατὰ λέξιν. „τίνας οὖν ἕνεκα τούτων ἐμνήσθην; ἢ ἐξῇ συγκρίναι τὴν ἡμετέραν ἀκριβῆ καὶ βεβαίαν ἐφ' ἐκάστῳ κρίσιν καὶ τὴν τῶν Χριστιανῶν κορυφότητα, εἴπερ ἡμεῖς μὲν τὸν τὰ τοιαῦτα πεποιηκότα οὐ θεόν, ἀλλὰ θεοῖς κεχαρισμένον ἄνδρα ἡγούμεθα, οἱ δὲ δι' ὀλίγας τερατείας τινὰς τὸν Ἰησοῦν θεὸν ἀναγορεύουσι.“ τούτοις ἐπιφέρει μεθ' ἑτέρα φάσκων· „κἀκεῖνο λογίσασθαι ἄξιον, ὅτι τὰ μὲν τοῦ Ἰησοῦ Πέτρος καὶ Παῦλος καὶ τινες τούτων παραπλήσιοι κεκομπάσασιν ἄνθρωποι ψεύσται καὶ ἀπαίδευτοι καὶ γόητες, τὰ δὲ Ἀπολλωνίου Μάξιμος ὁ Αἰγίεος καὶ Δάμις ὁ φιλόσοφος ὁ συνδιατρέψας αὐτῷ καὶ Φιλόστρατος ὁ Ἀθηναῖος παιδεύσεως μὲν ἐπὶ πλείστον ἦκοντες, τὸ δ' ἀληθὲς τιμῶντες διὰ φιλανθρωπίας ἀνδρὸς γενναίου καὶ θεοῖς φίλον πράξεις μὴ βουλόμενοι λαθεῖν.“ ταῦτα ῥήμασιν αὐτοῖς Ἱεροκλεῖ τῷ τὸν καθ' ἡμῶν ἐπιγεγραφότι Φιλαλήθῃ λόγον εἴρηται.

Δάμις μὲν οὖν ὁ τὰ πολλὰ συνδιατρέψας τῷ Ἀπολλωνίῳ ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων γῆς ὁρμώμενος 3 αὐτόθι τε πρῶτον ἐπὶ τῆς ἰδίας χώρας αὐτῷ συμμίσας τὴν ἐξ ἐκείνου μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῷ γενομένην συνουσίαν ἰστορήσεν, ὁ δὲ Μάξιμος κομιδῇ βραχέα τῶν κατὰ μέρος αὐτῷ πεπραγμένων ἀνεγράψατο, ὃ γέ μὴν Ἀθηναῖος Φιλόστρατος τὰ φερόμενα πάντα ὁμοῦ ἀπὸ τε τῶν Μάξιμου καὶ αὐτοῦ Δάμιδος καὶ ἄλλων συναγαγεῖν ἑαυτὸν φήσας πάντων μάλιστα ἐντελεῖ τὴν ἀπὸ γενέσεως καὶ μέχρι τελευτῆς ἱστορίαν τοῦ κατὰ τὸν ἄνδρα βίου πεποιήται.

Εἰ δὴ οὖν ἐξὸν τὴν ἐπικατηγορουμένην ἡμῶν εὐχέρειαν τε καὶ κορυφότητα καὶ τὴν τοῦ Φιλα- 4 λήθους ἀκριβῆ καὶ βεβαίαν ἐφ' ἐκάστῳ παραθεῖναι κρίσιν, φέρε διαπυθώμεθα, οὐχ ὅστις θειώτερος γέγονει, οὐδ' ὁποῖος θαυμασιώτερά τε καὶ πλείω διεπράξατο παράδοξα, οὐδ' ὡς μόνος παρὰ τοῖς ἀνέκαθεν πρὸ μυρίων ὅσων γενομένοις Ἑβραίων σοφοῖς ὁ σωτὴρ ἡμῶν καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἦξιν εἰς ἀνθρώπους κατὰ θείαν ἐπίπνοιαν προπεφίτευτο, οὐδ' ὡς πλείους ἐπὶ τὸν τῆς θείας διδασκαλίας αὐτοῦ λόγον προτρέψατο, οὐδ' ὡς γνησίους καὶ ὄντως ἀληθεῖς ἐκτέλεστο φοιτητὰς μονονυχὶ καὶ ὑπεραποθνήσκειν ἐτόλμως τῶν λόγων αὐτοῦ παρεσκευασμένους, οὐδ' ὡς μόνος σφόδρος 30 νος βίου διδασκαλεῖον καὶ ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον συνεστήσατο, οὐδ' ὡς τῇ ἰδίᾳ θεότητι τε καὶ ἀρετῇ πᾶσαν ἔσωσε τὴν οἰκουμένην καὶ εἰσέτι καὶ νῦν μυρία πλήθη πανταχόθεν ἐπὶ τὴν θείαν ἑαυτοῦ διδασκαλίαν ἐπαρόμενος, οὐδ' ὡς τῶν πώποτε μόνος πρὸς ἀπάντων σχεδὸν εἰπεῖν ἀνθρώπων ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων πλείστοις ἔτεσιν ἤδη πολεμούμενος κρείττων καὶ πολὺ δυνατώτερος τῶν πικρῶς ἐλαυνόντων ἀπίστων ἀποδέδεικται θεία καὶ ἀρρήτῳ δυνάμει τοὺς μὲν κατὰ καιρὸν 35 ἐπανισταμένους αὐτοῦ τῇ θείᾳ διδασκαλίᾳ ῥαδίως μετιών, τὸν δὲ παγέντα πρὸς αὐτοῦ καὶ παραδοθέντα θείον λόγον εἰς ἄπειρον αἰῶνα καθ' ὅλης κρατύων τῆς οἰκουμένης, οὐδ' ὡς εἰσέτι καὶ νῦν τῆς ἐνθέου δυνάμεως τὴν ἀρετὴν ἐπιδείκνυνται μοχθηροὺς τινὰς καὶ φάβλους δαίμονας ψυχᾷς ἀν-

1. ἐπισκεψώμεθα. π. σκεψώμεθα. 5. ib. γέ μὴ. p. E. Hinc usque ad 15 καὶ θεοῖς omnia desunt in a, m. 2. ἀνδρῶν ἔχομεν γνώμην. π. ἔχομεν γνώμην ἀνδρῶν. 5. ib. καὶ ἐπὶ. C. ἐπὶ καὶ. E. 3. ὡς ἂν. p. καὶ αὐ. 5. Αἰγίεος. π. ib. φιλανθρωπῷ τῷ Ἀσκλ. p. 6. ὀλίγων. C. ἡμῖν. E. 8. ἢ ἐξῇ. C. ἢ ἐξῇ. E. ib. συγκρίναι. π. συγκρίνειν. 9. τὰ om. p. E. 10. τούτοις. C. τούτῳ. E. 12. κεκομπάσιν. o. 13. Αἰγίεος. π. 15. μὴ om. m. 16. Φιλαλήθῃ om. E. 25. γέγονει. C. E. Sc. γέγονει. 26. γενομένων. C. E. Sc. γενομένοις. Post ὅσων excidisse videtur ἑτῶν. 27. εἰς. p. εἰς. E. 30. διδασκαλίαν. p. 33. ἔτεσιν. p. ἔτεσιν. E. 34. ἀπίστων. C. h. o et m. γρ. ἀπάντων. a, m. 35. ῥαδίως μετιών. p. μετιών ῥαδίως. 5. ib. πρὸς αὐτὸν et mg. γρ. αὐτοῦ. p. πρὸς αὐτὸν. K ante o. 36. τῆς om. E.

θρώπων καὶ σώμασιν ἐφεδρεύοντας ἀπελεύνων διὰ μόνης τῆς ἀρρήτου προσηγορίας αὐτοῦ, ὥς αὐτῇ
 πείρα κατελήφμεν, ταῦτα γὰρ περὶ τὸν Ἀπολλώνιον ζητεῖν μὴ καὶ τὸ ἐρωτᾶν ἀνόητον· μόνην δὲ
 ἐπισκεψόμεθα τὴν τοῦ Φιλοστράτου γραφὴν, δι' ἧς εὐθυνοῦμεν, ὥς οὐχ ὅτι γε ἐν φιλοσόφοις,
 ἀλλ' οὐδὲ ἐν ἐπιεικέσι καὶ μετρίοις ἀνδράσιν ἄξιον ἐγκρίνειν, οὐχ ὅπως τῷ σωτηρὶ ἡμῶν Χριστῷ
 παρατιθέναι τὸν Ἀπολλώνιον ὅσον ἐπὶ τῇ γραφῇ τοῦ παρὰ τῷ Φιλαλήθει παιδεύσεως μὲν ἐπὶ 5
 πλείστον ἦκοντος, τὸ δ' ἀληθὲς μὴ τιμῶντος συγγραφέως. τοιοῦτος γὰρ ἦν αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων 432
 καὶ ὁ Ἀθηναῖος Φιλόστρατος, ἐξ οὗ ῥαδίως ἂν καταμάθοιμεν καὶ τῶν λοιπῶν τῶν κατ' αὐτὸν παι-
 δεύσεως μὲν ἐπὶ πλείστον ἠκόντων, αὐτὸ δὲ τὸ ἐξηασμένως μὴ ἀπηκριβωμένων τῆς κατὰ τὸν Ἀπολ-
 λώνιον ἱστορίας. τούτων γὰρ ἡμῖν διευκρινηθέντων ὁμοῦ τοῦ τε Φιλαλήθους τὰ ἀνωτάτω τε καὶ
 κατ' ὅλων δικαστήρια διειληφότες ἢ κατὰ Χριστιανῶν βεβαία καί, ὥς αὐτὸς ἑαυτῷ δοκεῖ, ἀκριβὲς 10
 ἐφ' ἐκάστῳ κρίσις φανερά καταστήσεται ἡμῶν τε αὐτῶν, οἱ μωροὶ καὶ βεβουκολημένοι νενομίσμεθα παρ'
 αὐτοῖς, ἢ πρὸς αὐτῶν ἐπικαλουμένη εὐχέειά τε καὶ κρυφότης.

- 5 "Ἄλλος μὲν οὖν ὁμοσε χωρῶν αὐτόθεν διέβαλλεν ἂν βλασφημῶν ὥς ἐχθρὸν αὐτῷ καὶ πολέ-
 μιον τὸν κατ' οὗ τὸν λόγον ἐποιεῖτο, ἐγὼ δὲ, ἐταῖρε, σοφὸν τινα τὰ ἀνθρώπινα τὸν Τυανέα
 γεγονέναι ἡγούμεν καὶ ἔτι γε αὐτῆς ἔχασθαι διανοίας ἐκὼν εἶναι βουλομένη καὶ σοὶ τὴν αὐτὸς 15
 ἔμαυτοῦ περὶ αὐτοῦ δόξαν ἐκθεῖν ἂν ἐρωτῶντι· φιλοσόφων μὲν ὅτω τις βούλοιτο καταλέγειν
 τὸν ἄνδρα πέρα μηδὲν διανοχλῶν ταῖς περὶ αὐτοῦ μυθολογίαις, μὴ φθονεῖν, εἰ δ' ὑπερφηδὲν
 τοὺς ὅρους καὶ φιλοσοφίας ὑπερτερεῖ φρονεῖν εἴτε τις Λάμψιδος Ἀσσύριος, εἴτε Φιλόστρατος, εἴτε τις
 συγγραφεὺς ἢ λογογράφος θρασύνειτο λόγῳ μὲν ἐκτεπρόμενος γοητεῖαν, ἔργοις δὲ πλέον ἢ ῥήμα-
 σιν ἐπιφορτίζων τὸν ἄνδρα προσωπεῖον δίκην τὴν Πυθαγόρειον ἐπιμορφαζόμενος ἀγωγὴν, οἰχέσεται 20
 μὲν ἡμῖν ὁ φιλόσοφος, ὄνος δ' ἀντὶ τοῦ λέοντος ἐπικρυπτόμενος δέσσει σοφιστὴς τις ὥς ἀληθῶς 433
 ἀγείρων κατὰ τὰς πόλεις αὐτό τε τοῦτο γόης ἀτεχνῶς ἀντὶ φιλοσόφου φωραθήσεται. πῶς δὲ τοῦτο
 φημι καὶ πόθεν ὀρμώμενος, ἐρωτᾷς; μάνθανε· ὅροι φύσεως ἀρχαὶ καὶ μέσα καὶ τέλη τῶν
 ὅλων οὐσίας περιεληφότες μέτρα καὶ θεσμοὺς ἅπανσι, δι' ὧν τόδε τὸ πᾶν μηχανήμα τε καὶ ἀρχι-
 τεκτόνημα τοῦ παντὸς κόσμου τελεσιουργεῖται, διατέθενται νόμοις ἀλύτοις καὶ δεσμοῖς ἀρρήκτοις 25
 τῆς τὰ πάντα οἰκονομούσης προνοίας τὸ πάνσοφον βούλημα διαφυλάττοντες. οὐκ οὐκ κινήσει τι
 καὶ μεταθεῖν τῆς τάξεως τῶν ἅπασι διατεθειμένων. κεκράτηται δ' οὖν θεσμῷ φύσεως τὸν θεῖον
 ὑπεραναβαίνειν νόμον πᾶς, ὅτω τις θρασύτερος τῶν ἐπέκεινα [βαίνειν] ἔνεστι πόθος. οὐτ' οὖν παρὰ
 φύσιν ὁ ἐνυδρος ἐπὶ τὴν χέρσον μεταβάς βιώνει δυνήσεται ἰχθύς, οὔτε τὸ ἐν χέρσῳ τραφὲν τοῖς
 ὕδασι καταδύσεται τὴν ἐκείσε διηνεκὴ μὲν ἄσπαζόμενον, οὔτε μέγα πηδήσας μετέωρός τις τῶν 30
 ἐπὶ γῆς ἀρθθήσεται πρὸς ἄερα συμπεριπολεῖν ἀετοῖς ἐπιθυμῶν· καὶ μὴν ἐκεῖνοί γε καὶ ἐπὶ γῆς
 ἔλθοιεν βρόδαντες ἐπὶ τὸ κάτω τὴν δύναμιν καὶ τοῦ πτεροῦ χαλάσαντες καὶ ἀνέντες τὴν φύσιν,
 ἐπεὶ καὶ τοῦτο θεοῖς ὄριστα νόμοις, τοῦ ὕψους τὸ μετέωρον ὑποκαταβαίνειν δύνασθαι, οὐ μὴν
 καὶ ἔμπαλιν τὸ ταπεινὸν καὶ γεῶδες ἐπὶ τὸ μετέωρον αἰρεσθαι. ταύτη δὴ καὶ τὸ θνητὸν ἀνθρώ-
 πων γένος ψυχῆς μετέχον καὶ σώματος ὅροις περιγέγραπται θεοῖς. οὐτ' οὖν τῷ σώματι δι' ἄερος 35
 ἔλθοι ποτὲ τῶν ἐπὶ γῆς τις καταφρονήσας διατριβὴν μὴ οὐχὶ τοῦπιτίμιον αὐτίκα τῆς ἀνοίας παρα-
 σχών, οὔτε τὴν ψυχὴν ἀρθεῖς φρονήματι καθίξεται τῶν ἀνεφίκτων, ἢ μελαγχολίας νοσήματι ἂν
 περιπέσοι. σωφρονοὶ δ' ἂν ἀρτίοις μὲν τὸ σῶμα ποσὶν ἐπὶ γῆς φερόμενος, τὴν δὲ ψυχὴν παιδεῖα
 καὶ φιλοσοφία σκηρίπτων, εὖξαιτο δὲ καὶ τινα συνεργὸν ἄνωθεν ποθεν ἐκ τῶν κατ' οὐρανὸν δια-

2. περὶ τοῦ Ἀπολλωνίου. E. in m: γρ. τὸν Ἀπολλώνιον. 4. οὐδὲ. p. οὐδ'. 5. 6. ἦν αὐτῷ. p et m. γρ. ἦν. E.
 7. καταμάθοιμεν. E. 9. καὶ om. E. conj. o. 14. ὃ ἐταῖρε. E. 15. Fo: τῆς αὐτῆς. ib. σοὶ μὲν. o. 16. Fo. συγκα-
 τάλεγειν. 17. παρὰ μηδὲν διανοχλῶντα τ. π. α. μ. ἔστω. εἰ δ'. E. διανοχλῶντα. p. 21. οὐ φιλόσοφος. o. ib. ὄνος
 δὲ τῇ τοῦ λ. E. ib. ὡς om. E. 24. Fo: θεσμοί. 25. διατεθεῖναι τε. E. 26. Fo: οὐκ οὐκ ἂν κινήσει τι καὶ μετα-
 τεθεῖν. 28. τοῦ ἐπέκεινα. o. ib. inclusi βαίνειν. 29. οὐ—οὐ ante corr. in p, E. ib. Fo: ἐν τοῖς. 31. κείνοί γε.
 C, E. Sc. ἐκεῖνοί γε. 36. τις om. E. ib. τοῦπιτίμιον. E. Sc. τοῦπιτίμιον. 37. οὐ. C, E. Sc. οὔτε. ib. νοσήματα. E.

- 434 τριβῶν ἔλθειν καὶ τῆς ἐκείσε διδάσκαλον αὐτῷ φανῆναι σωτηρίας. ἐρωμένῳ γάρ τοι παραδείγματι νοσοῦντι μὲν τὸν ἱατρὸν ἐπιφοιτᾶν θέμις, καὶ τὸν διδάσκαλον εἰσαγομένῳ τοῖς μαθήμασι συμφέρεσθαι καὶ τὸν ἄνω που καὶ ἐν ὕψει συγκατεῖναι τοῖς ταπεινοῖς, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. ὅθεν δὴ θείαν μὲν φύσιν εὐεργέτην οὖσαν καὶ σώτειραν καὶ προνοητικὴν τῶν ὄντων ἀνθρώποις ποτὲ εἰς ὁμιλίαν ἔλθειν οὐδεὶς ἂν ἀπείργοι λόγος ὅρα θείας προνοίας καὶ τούτου συγκεχωρημένου, ἀγαθὸς γὰρ ἦν κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος. οὐκ οὖν σωμάτων μόνων ἀγαθὸς ὢν ὁ τόδε τὸ πᾶν διακυβερωὶν ἐπιμελήσεται, πολὺ πλεον δὲ ψυχῶν, αἷς τὸ ἀθάνατόν τε καὶ αὐτοκρατορικὸν κεχάρισται γέρας. ταύταις δὴ ταῖς οἷα τῆς οἰκονομίας ἀπάσης κύριος ὢν καὶ χαρίτων, ὢν ἂν δωρούμενος αὐτὰς εὐεργετῇ τὴν φύσιν οὐσαις ἀντιληπτिकाῖς ἀκτίνας ὥσπερ
- 10 τοῦ παρ' ἑαυτοῦ φωτὸς δωρήσεται ἀφθόνως τῶν ἀμφ' αὐτόν, ἔστιν ὅτε τοὺς μάλιστα προσεχεῖς εἰς τὴν τῶν ἐπὶ τὰ τῆδε σωτηρίαν τε καὶ ἀντίληψιν ἐκπέμπων, ὢν εἰ τῷ εὐτυχῆσαι γένοιτο, τὴν διάνοιαν οὗτος ἀποκαθαρθεὶς καὶ τὴν τῆς θνητότητος ἀποσκεδάσας ἀγλὺν θείος ἀληθῶς ἀναγραφῆσεται μέγαν τινα θεὸν ἀγαλματοφορῶν τῇ ψυχῇ. κινήσειε δὴ ταῖς οἷα τηλικούτος τὸ πάντων ἀνθρώπων γένος καὶ μᾶλλον ἡλίου τὴν οἰκουμένην καταλάμψει τοῦτον τῆς αἰδίου θεότητος καὶ εἰς
- 15 τὸν ἐπιόντα συνορᾶσθαι καταλείπων χρόνον οὐ μείον τῶν ἐξ ἀψύχου ὕλης δημιουργημάτων τὸ τῆς ἐνθέου παραδείγματος φύσεως παρεσχημένος. καὶ ταύτῃ μὲν ἀνθρωπεῖα φύσις τῆς ὑπὲρ ἀνθρώπου κοινωνήσας ἂν, ἄλλως δ' οὐ θέμις τοὺς ὄρους ὑπερβαίνειν, οὐδ' ἄπτερον ἔχοντα τὸ σῶμα τὰ τῶν πτηνῶν ἐπιτηδεύειν, οὐδ' ἀνθρώπου ὄντα τὰ τῶν δαιμόνων πολυπραγμονεῖν.

- Τί δὴ ταῖς ἡμῖν ἐπὶ τούτοις τὸν Ἀπολλώνιον εἰσάγεις, ὃ συγγραφεὺς; εἰ μὲν δὴ θεῖον καὶ φιλο- 7
- 20 σόφον κρείττονα τὴν τε φύσιν ἀπλῶς εἰπεῖν ὑπὲρ ἀνθρώπου, τήρει μοι δι' ὅλης τῆς ἱστορίας τὴν ὑπόθεσιν καὶ τοῦτον εἰσέτι νῦν ἐπιδείκνυθι τῆς θεότητος. ἡ γὰρ οὐκ ἀτοπώτατον τεκτόνων μὲν καὶ οἰκοδόμων καὶ μετὰ τὴν τῶν δημιουργῶν τελευτὴν ἐπὶ μήκιστον τοῦτον διαρκεῖν ἀθάνατόν που σχεδὸν τῶν συστησαμένων τὴν μνήμην στηλιτεῦον, θείαν δὲ ἄρα φύσιν ἀνθρώποις ἐπιλάμψασαν σκοτίον που καὶ μινυνθάδιον ἀποτελεῖν, οὐχὶ δὲ εἰς αἰῶνα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείκνυσθαι, μὴ εἰς ἓνα τινα
- 25 Δάμιν ἢ καὶ ἄλλους βραχεῖς πτωχεύουσιν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' εἰς μυρίων ὅσων ὠφελείας οὐ τῶν καθ' ὃν ἐγνωρίζετο μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ ταῦτα γεννησομένων τὴν πάροδον ποιουμένην; ταύτη τοι καὶ τοὺς πάλαι σοφοὺς ζηλωτάς τε καὶ διαδόχους ποιήσασθαι τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον ὡς ἀληθῶς ἀνθρώποις παρεσχημένους τὸ κατόρθωμα. εἰ δὲ θνητὴν ὑπογράφεις ἀνδρὸς τὴν φύσιν, ὅρα μὴ πλεον, ἢ προσῆκε, ταύτῃ χαριζόμενος δίκην ἀποδοῖς παραλογίας. ἀλλὰ μὴν εἰσῆται αὐτῷ 8
- 30 θείος ἀνθρώπος καὶ θαλαττίου δαίμονος σχῆμά τε καὶ προσωπεῖον ἀπὸ γενέσεως ἀναλαμβάνων. „κνούσῃ γάρ“, ὥς φησι, τῇ αὐτοῦ μητρὶ φάσμα ἦλθε θαλαττίου δαίμονος, Πρωτεύς ὁ παρὰ τῷ
- 436 Ὀμήρῳ ἐξαλλάττων. ἡ δὲ οὐδὲν δέισασα ἤρετο αὐτόν, τί ἀποκνήσοι, ὃ δὲ „ἐμέ“ εἶπε· „σὺ δὲ τίς“ εἰπούσης „Πρωτεύς“ ἔφη „ὁ Αἰγυπτίος“. εἶτα δὲ λειμῶνά τινα, καὶ κύκλους τὴν γυναῖκα μαιεύεσθαι γράφει, ὁπόθεν αὐτὸ τοῦτ' εἴη ληφθῆναι, μὴ εἰπών. οὐ γὰρ δὴ καὶ τούτου ὑφηγητὴν
- 35 Δάμιν τὸν Ἀδσύριον ὑπογράφεται. ἀλλὰ καὶ οὐκ ἐς μακρὸν τῆς αὐτῆς ἱστορίας αὐτῷ Δάμιδι οἷα δὴ θείας ὄντα φύσεως τὸν Ἀπολλώνιον εἰσάγει, αὐτὰ δὲ ταῦτα λέγοντα· „ἐγώ, ὃ ἑταῖρε, πασῶν τῶν φωνῶν ξυνίημι μαθὼν οὐδεμίαν“ καὶ „μὴ θαυμάσῃς, οἶδα γὰρ καὶ ἃ σιωπᾶσιν οἱ ἀνθρώποι“. καὶ πάλιν ἐν Ἀσκληπιοῦ τιμώμενον πρὸς τοῦ δαίμονος καὶ πρόγνωσιν φυσικὴν τινα καὶ ἀδίδακτον ἔχειν ἐκ παιδὸς κρείττονα τε ἀτεχνῶς ἀνθρώπου φῦναι αὐτόν ἐξ αὐτῆς γενέσεως καὶ δι'

4. ὄντων sec. m. add. in p. 6. γίνεται corr. mg. ead. m. p. 7. μόνον. E. 9. εὐεργετοῖ. C, E. Sc. εὐεργετῇ. 10. ἔστ' ὅτε. E. 11. σωτηρίου. m. 13. Fo: ἐν τῇ ψ. ib. Fo: δὴτ' ἄν. 14. ἡλίου. E. 16. τῇ E. Sc. τῆς. ib. ἀνθρώπων. E. 17. τὰ πτηνῶν. p. 18. Malim οὐτ' ἀνθρώπων. 19. Fo: τίνα. 21. θεότητος. E. 23. Fo: διατελεῖν. 25. θείαν. E. 26. καθ' ὃν E. Fo: καθ' ὃν χρόνον s. καθ' ὃς. ib. μόνον. E. ib. ποιουμένη. E. 27. τοίνυν. E. ib. ποιήσασθαι pendet a verbo om. e. g. παρελήφαμεν. 28. θνητὴν θ'. E. 31. αὐτόν μητρὶ. h. 34. εἴη ληφθῆναι. p. εἰληφθῆναι. a. m. εἰλήφθη. h. o. 37. οὐδὲ μίαν. p. 38. φυσικὴν om. E. 31. cf. V. A. 3, 14. 36. cf. 11, 10. 38. cf. 5, 13.

ὅλης ἡμῖν τῆς ἱστορίας ὑπογράφει. λύσαντος γοῦν ἑαυτὸν ποτε ἀπὸ δεσμῶν ἐπιφέρει λέγων· „τότε
 πρῶτον ὁ Δάμις φησὶν ἀκριβῶς ξυνεῖναι τῆς Ἀπολλωνίου φύσεως, ὅτι θεία τε εἴη καὶ κρείττων
 ἀνθρώπου. μὴ γὰρ θύσαντά τι, πῶς γὰρ ἐν δεσμοτηρίῳ; μὴδὲ εὐξάμενον, μὴδὲ εἰπόντα τι κατα-
 γελάσαι τοῦ δεσμοῦ“. ἐπὶ τελευταίῃ δὲ τάφον μὲν αὐτοῦ μηδόλως ποι γῆς εὐρίσκεισθαι, χωρῆσαι δὲ
 εἰς οὐρανὸν αὐτῷ σώματι μεθ' ὕμνων καὶ χορείας λέγει. εἰκότως δὲ οὖν οἷα τὸν τοσοῦτον „θείο-
 5 τερον ἢ Πυθαγόρας Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Πλάτων φιλοσοφία τὸν ἄνδρα προσεληλυθέναι φησὶν.
 9 οὐκοῦν ἐν θεοῖς ἡμῖν διὰ τούτων ἀναγεγράφθω ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ φθόνος ἀπέστω τῆς τῶν φω-
 νῶν ἀπασῶν αὐτοφρονῶς καὶ αὐτοδιδάκτου συνέσεως. τί δῆτα οὖν ἐς διδασκάλου ἄγει αὐτὸν καὶ
 τὸν μηδεμίαν φωνὴν μεμαθηκότα διαβάλλει ὥς ἂν ἐξ ἀσκήσεως καὶ μελέτης, ἀλλ' οὐκ ἐκ φύσεως
 Ἀττικὸν γενόμενον τὴν γλῶτταν; φησὶ γὰρ τοι, ὥς προκίων ἐς ἡλικίαν γραμματὰ τε καὶ μνήμης 10 437
 ἰσχυρὸν ἐδήλου καὶ μελέτης κράτος καὶ ἡ γλῶττα αὐτῷ ἀττικῶς εἶχε“. καὶ „γεγονότα δὲ αὐτὸν ἔτη
 τεσσαρεσκαίδεκα ἄγει ἐς Ταρσοῦς ὁ πατήρ παρ' Εὐθύδημον τὸν ἐκ Φοινίκης, ὃς ῥήτωρ τε ἀγαθὸς
 ἦν καὶ ἐπαίδευε τοῦτον, ὁ δὲ τοῦ διδασκάλου εἶχετο“. εἶτα „ξυνεφιλοσόφουν αὐτῷ Πλατωνεῖοι τε
 καὶ Χρυσίππειοι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ περιπάτου. διήκουε δὲ καὶ τῶν Ἐπικούρου λόγων, οὐδὲ γὰρ τού-
 15 τους ἀπεσπούδαζε, τοὺς δὲ Πυθαγορείους ἀρρήτω τινὶ σοφίᾳ ξυνελάμβανε“. τοσαῦτα ὁ μηδεμίαν 15
 10 μαθῶν φωνὴν θεία τε δυνάμει „ἃ καὶ σιωπῶσιν ἄνθρωποι“ προλαβὼν ἐξεπαιδεύετο. ὁ δὲ διαλι-
 πὼν αὐτῷς αὐτὸν θανμάζει, ἐς ὅσον συνέσεως τῆς τῶν ζώων φωνῆς ἦλθε καὶ ἐπιφέρει λέγων „καὶ
 ἐς ξύνεσιν δὲ τῆς τῶν ζώων φωνῆς ἦλθε, καὶ ἔμαθε δὲ τοῦτο διὰ τῶν Ἀραβίων πορευόμενος ἄρι-
 στα γιγνωσκόντων τε καὶ πραιτόντων αὐτό. ἔστι γὰρ τῶν Ἀραβίων κύκνων ἥδη καὶ ὀρνίθων μαν-
 20 τευομένων ἀκούειν, ὅποσα οἱ χρησιμοί. ξυμβάλλονται δὲ τῶν ἀλόγων σιτούμενοι τῶν δρακόντων οἱ 20
 μὲν καρδίαν φασίν, οἱ δὲ ἥπαρ“. ἐνταῦθα πάντως που δρακόντων καρδίας δῆπου καὶ ἥπατος τὸν
 Πυθαγόρειον ἐμψύχων τε τροφῆς ἀπεχόμενον καὶ μὴδὲ θύειν δαίμοσιν ἐπιτολμῶντα εἰκὸς ἦν ἀπο-
 γεύσασθαι, ὥς ἂν καὶ τῆς παρὰ τούτοις κοινωνήσοι σοφίας. πρὸς γὰρ τοιῶνδε διδασκομένων πῶς
 ἂν ἄλλως μὴ οὐχὶ τὰ ὅμοια τοῖς διδασκάλοις ζηλώσαντι καταρθούτο τὸ ἐπιτήδευμα; ἔχομεν δὲ οὖν
 πρὸς τοῖς καταλελειγμένοις καὶ τοὺς Ἀραβίων σοφοὺς διδασκάλους τῆς κατὰ τὴν οἰωνιστικὴν τάνδρως 25
 ἐπιστήμης, ἀφ' ἧς εἰκότως ὁρμώμενος ὕστερόν ποτε τὸν στρουθόν, ὃ τι καὶ βούλοιτο συγκαλῶν
 τοὺς ἐτέρους ἐπὶ τροφὴν, προειπὼν θαῦμα μέγιστον παρέχειν ἔδοξε τοῖς παροῦσι. ταύτη δὲ καὶ 438
 τὴν ἀπεσφαγμένην ὅσον οὐπὼ λείαναι ἅμα τοῖς ὀκτὼ σκύμοις κατὰ τὴν εἰς Ἀσσυρίους ὁδὸν θεα-
 σάμενος αὐτίκα τῷ μαθήματι συμβαλὼν τῆς ἐσομένης αὐτῷ παρὰ Πέρσαις διατριβῆς τὸν χρόνον
 11 ἔμαντεύσατο. ἀκόλουθα δὲ τῇ παρὰ τοῖς Ἀραβίοις φοιτήσῃ ἐργεῖν αὐτὸν καὶ παρὰ Πέρσαις ὁ 30
 αὐτὸς συγγραφεὺς ἱστορεῖ· τῷ γὰρ τοι Δάμιδι, ὃς μόνος φοιτητῆς ἦν αὐτῷ καὶ ἐταῖρος, ἀπαγο-
 ρεύσας παρὰ τοὺς μάγους ἵεναι μόνος αὐτός, ὥς ἂν μὴ μετ' ἀγνώμονος δηλαδὴ τὰ τῆς μαγείας
 μανθάνοι, μεσημβρίας τε καὶ ἀμφὶ μέσας νύκτας τὰς μετ' αὐτῶν ἐποιεῖτο σχολάς. ἔτι δὲ Οὐαρδάνη
 Βαβυλωνίῳ εἰς λόγους ἐλθόντα βασιλεῖ ὥδέ πως λέγειν αὐτὸν παρατίθεται· „σοφία δέ μοι Πυθα-
 γόρου Σαμίον ἀνδρός, ὃς θεοὺς τε θεραπεύειν ὥδέ με ἐδιδάξατο καὶ ξυνιέναι σφῶν ὁρμώμενων τε 35
 καὶ οὐχ ὁρμώμενων φοιτᾶν τε ἐς διαλέξεις θεῶν.“ τίς δ' αὐτῷ ταῦτα συγχωρήσειεν, ὅτε Πυθαγόρα
 μὲν οὐδεμία τις τοιαύτη καταλέλειπται γραφή, οὐδ' ἀπόρητά τινα συγγράμματα, ὥς κἂν ὑπονο-
 ῇσαι αὐτὸν ἐξ ἐκείνων ὁρμαῖσθαι, ὁ δὲ γε διδάσκαλος αὐτῷ τῆς κατὰ Πυθαγόραν φιλοσοφίας οὐδέν
 τι διαφέρειν τῶν Ἐπικουρείων πρὸς αὐτοῦ μεμαρτύρηται τοῦ Φιλοστράτου ὥδέ πως εἰρηκότος
 „διδάσκαλος μὲν ἦν αὐτῷ τῶν Πυθαγόρου λόγων οὐ πάνυ σπουδαῖος, οὐδ' ἐνεργῶς τῇ φιλοσοφίᾳ 40

1. ἀπὸ τῶν δεσμῶν. E. 6. προσεληλυθέναι. m, o. 7. διὰ τούτων om. E. 10. τοι om. E. ib. γράμμα τε. p.
 γραμματὰ τε. E. 14. τῶν add. p. 18. καὶ om. E. 23. Fo. κοινωνήσαι. ib. διδασκομένων. E. 27. ἐταῖρος. E. Sc.
 ἐτέρους. 28. κατὰ τὴν Ἀσσυρίων ὁδόν. E. 31. ἀπαγορεύσαν τι. p. 33. μεσ. τε ὥς ἀμφὶ μ. E. 35. θεοὺς θεραπ. E.
 ib. ὥδε ἐμ. p. ib. ὥς ξυνιέναι. E.

1. cf. 148, 16. 5. cf. 2, 4. 10. cf. 4, 5 et 16. 17. cf. 12, 9. 26. cf. 66, 5. 27. cf. 16, 18. 33. cf. 18, 14. 40. cf. 4, 17.

χρώμενος, γαστρός τε ἦντων καὶ ἀφροδισίων καὶ κατὰ τὸν Ἐπίκουρον ἐσχημάτιστο. ἦν δὲ οὗτος
 Εὐξενος ὁ ἐξ Ἡρακλείας τοῦ Πόντου. τὰς δὲ Πυθαγόρου γνώμας ἐγίνωσκεν, ὥσπερ οἱ ὄρνιθες
 ἂν μανθάνουσι παρὰ τῶν ἀνθρώπων. φεῦ τῆς ἀτοπίας, εἰ παρὰ τούτου λέγοι τις τῆς πρὸς τοὺς
 θεοὺς διαλέξεως τὴν σύνεσιν αὐτὸν εἰληφέναι. ἀλλὰ δὴ συγκεκριθήσθω καὶ ἐτέρων ὑφηγητῶν αὐτὸν
 439 ἀκηκοέναι καίτοι γε τοῦ συγγραφέως τοῦτο μηδαμῶς ἐπισημηναμένου· τίς δὲ οὖν τούτων σύνεσιν
 τε καὶ φοίτησιν θεῶν ὁρωμένων καὶ οὐχ ὁρωμένων αὐτὸς τε ὥς ὑπὸ Πυθαγόρου εἶδέναι διδάσκε-
 σθαί τε ἐτέρους ἐπηγγέλλετο; καὶ μὴν οὐδ' ὁ περιβόητος Πλάτων πάντων γε μᾶλλον τῆς Πυθαγό-
 ρου κεκοινωνηκῶς φιλοσοφίας, οὐτ' Ἀρχύτας, οὐτ' αὐτὸς ἐκείνος ὁ τὰς Πυθαγόρου γραφῇ παρα-
 δούς ὁμιλίας Φιλόλαος, οὐδ' εἴ τινας ἄλλοι γνώριμοι τάνδρὸς γεγονότες, οἱ δόξας τε αὐτοῦ καὶ
 10 γνώμας γραφῇ τοῖς μετ' αὐτὸν παραδεδώκασιν, ἐπὶ τοιαύτῃ τινὶ ἐσεμνύναντο σοφία. οὐκοῦν ἐτί-
 ρωθεν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ Πυθαγόρου τὰ τοιαυτὰ μαθὼν προσήματι σεμνολογῶν ἐπιγράφεται τὴν τοῦ
 φιλοσόφου πρόσρησιν. ἵνα δὲ καὶ παραλογώτατα τὸ ψεῦδος ὡς ἀληθές τις γεγονέναι συγχωρήσειεν,
 οὐκ οἶδ', ὅπως ἐξ αὐτοῦ λέγων ἐκείνου τοῦ Σαμίου πρὸ μυρίων ὅσων ἐτῶν ἐξ ἀνθρώπων γενο-
 μένου τὰ περὶ τούτων αὐτὸν μεμαθηκέναι. οὐκοῦν πρὸς τοῖς Ἀραβίοις καὶ τούτου διδάσκαλον
 15 αὐτοῦ τῆς δὴ νομιζομένης ἀπορρήτου περὶ θεῶν ἐπιστήμης ἐπιγραπτέον. εἰ δὲ οὖν θείας ἦν φύ-
 σεως, κατέψευσται αὐτοῦ τοὺς διδασκάλους ὁ λόγος, εἰ δ' ἀληθὴς ἦν οὗτος, ψευδὴς ἦν ὁ μῦθος
 καὶ οὐκ ἀληθὴς ἡ περὶ τοῦ θείου γεγονέναι αὐτὸν γραφή. οὐπω μοι τοῦ Πρωτέως τὸ φάσμα πο-
 12 λυπραγμονεῖν ἐπεισι καὶ τὴν περὶ τούτου πίστιν αἰτεῖν, οὐδὲ τῶν παρ' αὐτῷ κύκλων τὰς ἀπο-
 δείξεις, οὐς γελοῖως τὴν μητέρα τίκτουσαν αὐτὸν μαιουῖσθαι ἰστορεῖ, ἀλλ' οὐδὲ τῆς περὶ τοὺς
 20 σκηπτοὺς μυθολογίας τὸν μάρτυρα παρέχειν ἄξιον. οὐ γὰρ δὴ καὶ τούτων, ὡς ἔφη, Δάμις
 ἡμῖν συνίστησι ἀφίξεσθαι, μακρῷ ὕστερον ἐν Νίνῃ τῆς Ἀσσυρίας τάνδρ' ἀνέψας. ἐγὼ μὲν οὖν
 440 εὖ μάλα προθύμως τοῖς εἰκόσι τε καὶ ἀληθείας ἐχομένοις πειθόμενος, εἰ καὶ μείζονά τινα καθ'
 ὑπερβολὴν ἐς ἔπαινον ἀνδρὸς ἀγαθοῦ λέγοιτ' ἂν, πιστὰ καὶ παραδεκτέα εἶναι μοι δοκῶ, ὅτι
 μὴ μόνον τὰ τερατώδη καὶ λήρου πλέα. οὐκοῦν φθονοίην, εἴ φησιν ὁ συγγραφεὺς γένος τε
 25 ἀρχαῖον καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημέμενον τῷ ἀνδρὶ γεγονέναι καὶ πλουτῶν εἰ οὕτως ἔτυχεν ὑπὲρ
 τοὺς ἐγχωρίους ἅπαντας διδασκάλων τε νέον ὄντα οὐ μόνον τῶν δεδηλωμένων τυχεῖν, ἀλλ', εἰ
 δοκεῖ, καὶ τούτων αὐτὸν διδάσκαλον καὶ καθηγητὴν γεγονέναι. ἔστω δ' ἐπὶ τούτοις ἐντροχῆς καὶ
 τὰ κοινά, ὡς τὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ θεραπείας χάριν ἀφιγμένον διὰ γνώμης ἀρίστης ἀπαλλάξαι τῆς
 ἀρρωστίας, νοσοῦντι γὰρ δὴ ὑδέρου πάθει κατάλληλον ἐγκρατείας ὑποθέσθαι δίαίταν τῷ κάμ-
 30 νοντι καὶ ταύτῃ αὐτὸν ὑγιαῖναι καταστῆσαι καὶ τούτῳ γε τῆς φρονήσεως ἀποδεκτὸν τὸ μειράκιον,
 καὶ ὡς τὸν πολυτελῶς θύειν παρεσκευασμένον εἶρξεν οἷα εἰκὸς ἐπὶ κακίᾳ διαβεβοημένον, καὶ γὰρ
 δὴ τῶν ἐγχωρίων ἀπάντων πλουσιώτατόν τε καὶ περιφανέστατον αὐτὸν ὑποτίθεται. καὶ ἐν σφόδρῳ
 δ' αὐτὸν φθόνος οὐδεὶς ἐγγράφειν, ὅτι τε πρὸς τὸν ἐραστὴν πειρώμενον αὐτοῦ τῆς ὥρας διελου-
 δορήσατο καὶ γυναικείας ὅτι καθαρὸν ἑαυτὸν μέγας διὰ τέλους, ὡς ὁ λόγος φησὶν, ἤγαγε. πιστὰ
 35 δ' ἔστω καὶ τὰ τῆς πενταετοῦς κατὰ Πυθαγόραν σιωπῆς αὐτοῦ, καὶ τὰ, ὅπως ταύτην διήνυσεν,
 ἐπαινῶν ἄξια. ταῦτα δὴ καὶ ὅσα τοιαῦτα ἀνθρώπινα καὶ ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας καὶ ἀληθείας οὐ
 πόρρω δεχοίμην ἂν περὶ πολλοῦ τὸ εὐγνώμον τε καὶ φιλάληθες τιμώμενος. τὸ γέ τοι κρεῖττον ἀν-

2. ἐγίνωσκεν. p. 7. τε add. sec. m. in p. 10. μετ' αὐτὸν. p. ex corr. sec. m. μετ' αὐτοῦ. p. pr. m. et E.
 ου

11. Πυθαγόρα. p. 1b. τοιάδε. E. 13. Fo: λέγει. 14. μαθηκέναι (sic). p. 19. τίκτουσαν αὐτὸν τὴν μητέρα. E.
 1b. καὶ περιστῆσαι καὶ μαιουῖσθαι. o. καὶ μαιουῖσθαι. a, m. 1b. οὐ δὲ περὶ τοὺς κήπους. a, m. οὐδὲ περὶ τοῦ σκηπτῶ.
 h, o. 20. ἔφη. E. 21. ξὺν Ἰστῶν. a, m. 24. φθονοίην. E. 27. τοῦτων. E. 32. δὴ καὶ τῶν. E. 33. ἀναγεγράφειν,
 et suprasc. ἀναγράφειν, in mg. autem ἐγγράφειν. p. ἀναγράφειν. E. 37. δεχοίμ' ἂν. C, E. Sc. δεχοίμην ἂν.

20. cf. 3, 27. 24. cf. 3, 13. 29. cf. 5, 17. 31. cf. 5, 28. 33. cf. 7, 30. 35. cf. 8, 11.

439, 440, 12.

θρώπου τὴν φύσιν ὑποτίθεσθαι καὶ παρὰ πόδας ἐναντιολογεῖν τῆς τε δοθείσης ἀμνημονεῖν ὑποθέσεως, ἔχειν ψόγον ἂν καὶ διαβολὴν αὐτῷ τε τῷ γράφοντι καὶ πολὺ πρότερον τῷ γραφομένῳ περιάψειν ἡγοῦμαι.

- 13 Καὶ ταῦτα μὲν ἀπὸ τοῦ πρώτου συγγράμματος. ἐπίωμεν δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ δευτέρου. τὴν ἀπο Περσίδος ἐπ' Ἰνδοὺς πορείαν ἄγει παραλαβὼν αὐτὸν ὁ λόγος. εἰτά τι πεπονθὼς ἀπειρόκαλον, ὥσπερ 5 441
τι παράδοξον, δαιμόνιον τι, ὃ καὶ ἔμπουσαν ὀνομάζει, κατὰ τὴν ὁδὸν ἰδόντα λοιδορίαις ἅμα τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἀπελάσαι φησί, καὶ ζῶων δὲ εἰς τροφήν αὐτοῖς προσαχθέντων εἰρηκέναι αὐτὸν τῷ Δάμιδι, ὡς ἄρα συγχωροίη αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἐταίροις σιτεῖσθαι τῶν κρεῶν, τὸ γὰρ ἀπέχεσθαι αὐτῶν αὐτοῖς μὲν εἰς οὐδὲν ὄραν προβαῖνον, ἑαυτῷ δὲ εἰς ἃ ὁμολόγηται πρὸς φιλοσοφίαν ἐκ παιδός. καίτοι τίς οὐκ ἂν ἀπορήσειεν, ὅτι μὴδ' αὐτόν, ὃν μόνον ἐδόκει τοῦ βίου ζηλωτὴν κεκτῆσθαι 11
καὶ προὔτρεπεν ἐπὶ φιλοσοφίαν, εἴργε οἷα φίλτατον τῆς τῶν ἐμψύχων, ὡς ἂν οὐχ ὁσίας κατὰ Πυθαγόραν τροφῆς, ὃ δ' οὐκ οἶδ' ὅποιον λόγον λέγων μὲν οὐ συνοίσειεν ἑαυτῷ, κείνοις δ' οὐδὲν ὄραν ἀπὸ τῆς ἀποχῆς προβαῖνον ὁμολογεῖ; ἐπὶ τούτοις ὁ Φιλόστρατος ὁ τάληθες τιμᾶν πρὸς τοῦ Φιλαλήθους μεμαρτυρημένος, ὅρα τῆς ἀληθείας ὅποια δείγματα παρίστησι· γενόμενον παρ' Ἰνδοῖς τὸν Ἀπολλώνιον παραστήσασθαι φησὶν ἐρμηνέα καὶ δι' αὐτοῦ προσδιαλέγεσθαι Φραῶτη, τοῦτο δ' 15
εἶναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν ὄνομα, καὶ ὁ μικρῷ πρόσθεν κατ' αὐτὸν πασῶν γλωσσῶν συνεῖς νῦν αὖ κατὰ τὸν αὐτὸν ἐρμηνέως δεῖται. καὶ πάλιν ὁ διάνοιαν ἀνθρώπων εἰδὼς καὶ μόνον οὐχὶ κατὰ τὸν παρ' αὐτοῖς θεὸν

κωφοῦ τε ξυνεῖς καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούων

- δι' ἐρμηνέως ἀνερωτᾷ, ὅποια τις εἴη τῷ βασιλεῖ διαίτα, ἡγεμόνα τε ἀξιοῖ τῆς ἐς Βραχμᾶνας 20 πορείας γενέσθαι τινὰ αὐτῷ. καὶ μεταξὺ ὁ μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς καὶ ταῦτα βάρβαρος ὢν τὴν φύσιν τὸν ἐρμηνέα ἐκποδῶν μεταστῆσάμενος Ἑλλάδι χρηταί πρὸς αὐτὸν τῇ ὁμιλίᾳ παιδείαν 442 καὶ πολυμάθειαν ἐνδεικνύμενος, ὃ δὲ οὐδ' ὥς, ὅτι δὴ καὶ αὐτὸς τῆς παρ' αὐτοῖς οὐκ ἀμαθῶς ἔχοι φωνῆς δέον ἐπεφιλοτιμήσατο, ἀλλὰ καὶ λαλοῦντος Ἑλλάδι γλώσσει τοῦ Ἰνδοῦ ἐκπλήττεται, ἢ φησὶν ὁ Φιλόστρατος ἀκόλουθα, ὡς ἔοικεν, ἑαυτῷ γράφων. πῶς γὰρ ἂν ἐξεπλάγη μὴ οὐχὶ 25 βάρβαρον οἰηθεῖς; καὶ τὸν τοιοῦτον θαυμάσας οὐποτ' ἂν ἐλληνίσαι προσεδόκησεν· εἰδ', ὥσπερ τι παραδόντι παράδοξον καταπλαγείς καὶ τὸ τοῦτον ἔτ' ἀγνοῶν αἴτιον „εἰπέ μοι“ ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος „ὦ βασιλεῦ, πόθεν οὕτως ἔχεις φωνῆς Ἑλλάδος; φιλοσοφία τε ἡ περὶ σὲ πόθεν ἐνταῦθα; οὐδὲ γὰρ ἐς διδασκάλους γε, οἶμαι, ἀναφέρεις, ἐπεὶ μὴδὲ εἶναι Ἰνδοῖς διδασκάλους τούτου“. αἴται αἱ παράδοξοι τοῦ πάντα προγνώσει διειληφότος φωναί, ὥς ὁ βασιλεὺς ἀμειβόμενος, 30 ὅτι τε σχοίη διδασκάλους καὶ οἵτινες οὗτοι ἕκαστά τε πατρώθεν τῶν περὶ αὐτὸν συμβεβηκότων φράζει. εἰτά καὶ τισὶ τοῦ Ἰνδοῦ δικάζοντας περὶ θησαυροῦ φωραθέντος ἐν ἀγρῷ, πότρεα τῷ πριαμένῳ ἢ τῷ τὸ χωρίον ἀποδομένῳ δέοι νεῖμαι τοῦτον, ὃ πάντα φιλόσοφος καὶ θεοῖς κεχαρισμένος ἐρωτηθεῖς ἐπικρίνει τῷ πριαμένῳ, λογισμὸν δὲ αὐτοῖς ῥήμασιν ἐπειπὼν „ὡς οὐκ ἂν

τί
1. ὑποθέσθαι. sic. p. ib. παραδόσας. m. 4. ἐπ. δὲ τὰ. E. 5. πεπονθότ'. E. ib. ὅπερ. E. 6. αὐτοῖς ἐς τρο-
λέων
φήν. E. 8. ἐτέροις. E ante o. 11. εἰργέ τε. C, E. Delevi τε. ib. οἷα τε. p. Fo: οἷα δὴ. 12. λόγῳ λογῷ. p sic
corr. λόγῳ, λόγῳ. a, m, h. λόγῳ λέγει. o. ib. συνοίσειεν. a, m. 16. γλωσσῶν. E. 17. ὁ κατὰ διάνοιαν. p, a, m.
ὁ τὰ κατὰ διανοίας. h, o. Sc. ὁ διάνοιαν, possit etiam ὁ καὶ διάνοιαν. 19. λαλοῦντος. E, et p, ubi mg. γρ. λα-
άν
λέοντος. 20. ὅποια τις εἴη τῷ βασιλεῖ δι' ἐρμηνέως ἐρωτᾷ διαίτα. E. ib. ἐρωτᾷ. (sic) p. 21. τίν' αὐτῷ. E. 22. ἐκ-
ἐ
ποδῶν. p. 24. ἀπεφιλοτιμήσατο. p. ἀπεφιλοτιμήσατο. a, m, h. ἀντεφ. o. ib. γλώττη. E. 26. καὶ θαυμάσας; καὶ
ὅτι δὴ τὸν τοιοῦτον οὐποτ' ἂν ἐ. πρ. E. 27. ἐτ' ἀγνοῶν. p. εἰτ' ἀγν. a, m, h. ἐτι ἀγν. o. 28. περὶ σε. o. 29. οἶ-
μαί γε. E. ib. μὴ εἶναι. E. ib. εἰκὸς διδασκ. o. 31. οὐτοί p in mg. ib. αὐτῶν. p. 33. δέον οἶμαι. E. δέον δοῦναι
o conj. ib. πάντως. E.

5. cf. 24, 12. 7. cf. 26, 8. 15. cf. 35, 27. 20. cf. 36, 8 — 16. 26. cf. 37, 13. 32. cf. 42, 11.

441, 442, 12 — 16.

οἱ θεοὶ τὸν μὲν ἀφείλον καὶ τὴν γῆν, εἰ μὴ φαῦλος ἦν, τῷ δ' αὖ καὶ τὰ ὑπὸ γῆν δοῦναι, εἰ μὴ βελτίαν ἦν τοῦ ἀποδομένου. ὥς κατ' αὐτὸν δὴ συνάγεσθαι, τοὺς μὲν εὐπόρους καὶ πλούτους δια-
 φέροντας, καὶ ἀσχερότατοι καὶ πανωλέστατοι τυγχάνοιεν, τρισευδαίμονας καὶ θεοφιλεῖς ἡγεῖσθαι,
 443 μόνους δ' ἄρα κακοδαίμονας τε καὶ ἀθλίους τοὺς πενεστάτους, καὶ Σωκράτης, καὶ Διογένης,
 5 καὶ αὐτὸς ἐκείνος Πυθαγόρας τυγχάνη, καὶ ἄλλος, οἱ πάντων ἀνδρῶν σωφρονέστατοι τε καὶ ἐπι-
 εικέστατοι. εἴποι γὰρ ἂν τις ἐπόμενος τῷ λόγῳ μὴ ἂν κατ' αὐτὸν τοὺς θεοὺς τοὺς μὲν πένητας,
 τούτους δὲ αὐτούς, οἱ κατὰ φιλοσοφίαν διήνεγκαν, ἀφελέσθαι καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀναγκαίαν τροφήν
 μὴ οὐχὶ πάντως φαύλους ὄντας τὸν τρόπον, τοῖς δὲ τὸ ἥθος ἀκολαστοτέροις ἄφθονα καὶ τὰ μὴ
 ἀναγκαῖα παρασχεῖν, εἰ μὴ βελτίους ἐτύγχανον τῶν προτέρων. ἐξ ὧν παντὶ τῷ καταφανῆς ἢ τοῦ
 10 συμπεράσματος ἀτοπία.

Ταῦτα καὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου παραθέμενοι ἴωμεν ἐπὶ τὸ τρίτον τὰ κατὰ τοὺς βεβοημένους 17
 ἐποψόμενοι Βραχυμᾶνας. ἔνθα δὴ τὰ ὑπὲρ Θούλην ἄπιστα καὶ εἴ τι περ ἄλλο τερατῶδες ποτε μυ-
 θολόγοις τισὶν ἀναπέπλασται, εὖ μάλα πιστὰ καὶ ἀληθέστατα, ὥς ἐν παραθέσει τούτων, ἀναφανή-
 σεται. οἷς καὶ τὸν νοῦν ἐπιστῆσαι ἄξιον τῆς τοῦ Φιλαλήθους ἔνεκεν αὐθαδείας ἡμῖν μὲν εὐχέριαν
 15 καὶ κουφότητα τρόπου περιάπτοντος, αὐτῷ δὲ καὶ τοῖς αὐτῷ παραπλησίοις τὴν ἀκριβῆ καὶ βεβαίαν
 μετὰ συνέσεως κρίσιν. ὅρα γοῦν, ἐφ' οἷς σεμνύνεται παραδόξοις τῶν ἡμετέρων θείων εὐαγγελιστῶν
 προκρίνων τὸν Φιλόστρατον, ὥς μὴ μόνον παιδείας ἐπὶ πλείστον ἥκοντα, ἀλλὰ καὶ ἀληθείας ἐπι-
 μεμελημένον. πρῶτα μὲν οὖν ἐν τῇ πρὸς τοὺς Βραχυμᾶνας πορείᾳ τοῦ Ἀπολλωνίου γυνή τις αὐτῷ 18
 τὴν χροῖαν εἰσάγεται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς ὄσφυν λευκοτάτη, τὸ δὲ ἕτερον μέρος τοῦ σώματος μέ-
 20 λαινα, τὰ δὲ προϊόντων τῆς ἐπὶ τοὺς Βραχυμᾶνας ὁδοῦ ὄρη καταπεφυτευμένα τὸ πέπερι καὶ τούτον
 πύθνηκοι γεωργοὶ καὶ παράδοξοί τινες τὸ μέγεθος δράκοντες, ὧν ἀπὸ κεφαλῆς λαμπάδες ἀπορρι-
 πτοῦνται πυρός, οὗς εἴ τις ἀνέλοι, εὖροι ἂν, φησι, παραδόξους λίθους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῷ τοῦ
 Γύγου τοῦ παρὰ τῷ Πλάτῳ παραπλησίους. καὶ ταῦτα μὲν τὰ πρὸ τοῦ τῶν Βραχυμᾶνων λόφου.
 ὥς δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἀφίκοντο, σανδαρίκινον ἐνταῦθα φρέαρ ὕδατος ἰδεῖν παραδόξου καὶ κρα-
 25 τῆρα πλησίον πυρός, οὗ φλόγα ἀναπέμπεσθαι μολιβδῶδη, δύο τε λίθους λίθου μέλανος τὸν μὲν
 ὄμβρων, τὸν δὲ ἀνέμων, ἀφ' ὧν τοὺς Βραχυμᾶνας, οἷς ἂν εἶεν τῆς χώρας ἴλεω, χορηγεῖν. ἀλλὰ
 444 γε καὶ ἀγάλματα παρ' αὐτοῖς Ἀθηναῖς Πολιάδος καὶ Ἀπόλλωνος Πυθίου καὶ Διονύσου Δηλίου, καὶ
 ἄλλων τινῶν Ἑλληνικῶν θεῶν, Ἰάρχαν δὲ τὸν ἐπὶ πάντων διδάσκαλον καλεῖσθαι, ὃν καὶ ἰδεῖν κα-
 θεζόμενον πολλοῦ γε δεῖ φιλοσοφικῶς, σατραπικῶ δ' ἂν μᾶλλον σχήματι ἐφ' ὑψηλοτάτου δίφρου.
 30 χαλκοῦ δὲ μέλανος οὗτος ἦν καὶ πεποικιλτο χρυσεῖσις ἀγάλμασιν, οἷα δὴ εἰκὸς τεχνουργῶν βαναύ-
 σων τρόπον πυρὶ καὶ σιδήρῳ μοχθοῦντας τοὺς φιλοσόφους τεχνουργεῖν, ἢ καὶ θανατοποιῶν δίκην
 αὐτόματον ἀποτελεῖν τὸ δημιουργημα, οἱ δὲ τῶν ἄλλων τῶν μετ' αὐτὸν διδασκάλων δίφροι χαλκοῖ
 μὲν, φησιν, ἄσημοι δ' ἦσαν καὶ ἥττον ὑψηλοί. ἔδει γὰρ πον πάντως τυράννον σχήματι προνομίας
 τῆς ἐν ἀγάλμασι καὶ χρυσῷ τὸν τῆς θείας φιλοσοφίας ἀξιοῦσθαι διδάσκαλον. πρῶτον δὲ τὸν Ἰάρο- 19
 35 χαν ἰδόντα φησὶ τὸν Ἀπολλώνιον ἐξ ὀνόματός τε προσεῖπεῖν Ἑλλάδι τῇ φωνῇ καὶ ἦν αὐτῷ παρὰ
 Φραῶτου κομίζοι ἐπιστολήν, αἰτῆσαι κατὰ πρόγνωσιν ἤδη τοῦτο προειληφότα ἐνδείξασθαι τε τὸ
 ἐνθεον τῆς προγνώσεως προειρηκότα, ὥς ἄρα ἐνὶ γράμματι τῷ δέλτα λείποι ἢ ἐπιστολῇ ἄρξασθαι
 τε ἀπειροκάλως εὐθύς ἀπὸ πρώτης ὁμιλίας ἀπειροπλούτου δίκην ἐνεπιδείκνυσθαι τὸ τῆς προγνώ-
 σεως πλεονέκτημα πατέρα καὶ μητέρα καταλέγοντα τοῦ Ἀπολλωνίου γένος τε καὶ τροφήν καὶ παι-

1. καὶ κατὰ τὴν γῆν. E. ib. τῷ δ' ἂν. a, m, h. 5. τυγχάνοι. p. 9. παντί γε. E. 13. ἀφανισθήσεται. p.
 19. χροῖαν. o. 21. ἀποριπτοῦνται. p. 22. Fo: ἐν ταῖς κεφαλαῖς. 24. σανδαρίκινον. E. 25. μολιβδῶδη. E. 26. ἴλεω
 τῆς χώρας. E. 27. Διονύσου Δηλίου. p, a, m, h. Διονύσου. o. Fo: Διον. Λιμναίου. 29. σατραπικῶς. a, m, h.
 30. χρυσεῖσις. E. 32. τὸν — διδάσκαλον. p. τῶν — διδάσκαλον. o. 33. τυράννου πάντως. E. ib. προνομίας. p.
 34. διδάσκαλον ἀξιοῦσθαι. E.
 18. cf. 45, 1. 20. cf. 45, 9. 21. cf. 46, 27. 24. cf. 48, 18 — 23. 26. cf. 48, 28. 28. cf. 49, 30 — 50, 1.
 443, 444, 17 — 19.

δείαν καὶ τὰς κατὰ χρόνους ἀποδημίας καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πορείαν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν πεπραγμένα
 τε αὐτῷ καὶ ὠμιλημένα. εἶτα δὲ φησιν αὐτὸς οὗτος ὁ θαυμάσιος συγγραφεὺς τοὺς Βραχυμῆνας ἅμα
 τῷ Ἀπολλωνίῳ χρῖσασμένους ἡλεκτρικῷ φαρμάκῳ λούσασθαι καὶ περιστάντας ὥς ἐν χορῷ τὴν γῆν
 τύψαι ταῖς ῥάβδοις, τὴν δὲ κυρτωθεῖσαν ἀναπέμψαι αὐτοὺς εἰς δίπληκτον τοῦ αἴρος, ἐστάναι τε αὐ-
 τοὺς μετεώρους ἐν αὐτῷ αἴρι ἐπὶ τι χρόνου διάστημα, ἔλκειν δὲ καὶ πῦρ ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ὅτε
 βούλονται, αὐτομάτως. τούτοις δ' ἐπιφέρει παραδόξον ὁ θαυματολόγος, ὥς ἄρα τρίποδες Πυθικοὶ
 τέτταρες ἐξεκκληθήσαν αὐτόματοι φοιτῶντες, καὶ εἰκάξει δὴ οὖν αὐτοὺς τοῖς Ὀμηρείοις οἰνοχόους
 τε ἐπὶ τούτοις ἐκ χαλκοῦ διακόνους τὴν ὕλην ἴσθισι τέτταρας, ἐπιλέγει δέ, ὥς ἄρα καὶ ἡ γῆ αὐ-
 τομάτως ὑπεστόρνυτο αὐτοῖς πόας. τῶν δὲ τριπόδων οἱ μὲν δύο, φησὶν, οἴνου ἀπέρρεον, οἱ δὲ ἔτε-
 ροι δύο ὁ μὲν ὕδατος θερμοῦ κρασιν παρείχεν, ὁ δ' αὖ ψυχροῦ. τοὺς δὲ οἰνοχόους τοὺς χαλκοὺς
 ἀρῦεσθαι εὐμέτρως τοῦ τε οἴνου καὶ τοῦ ὕδατος, περιελαύνειν γε κύκλῳ τὰς κύλικας, ὥσπερ ἐν
 20 τοῖς πότοις. ταῦτα Ἱεροκλεῖ τὰ ἀνωτάτω καὶ καθόλου δικαστήρια πεπιστευμένῳ μετὰ πολλῆς ἀνε-
 τάσεως ἀληθῆ καὶ πιστὰ εἶναι δοκεῖ καὶ ἡμῶν μὲν εὐχέρεια καὶ κορυφότης πλείστη ὅση κατέγνωσται
 παρ' αὐτῷ, αὐτὸς δὲ τοιαῦτα Φιλοστράτῳ πιστεύων αὐτοῖς δὴ ῥήμασι σεμνύνεται λέγων „ἐπισκε-
 ψώμεθά γε μὴν, ὅσῳ βέλτιον καὶ συνετώτερον ἡμεῖς ἐκδεχόμεθα τὰ τοιαῦτα, καὶ ἦν περὶ τῶν
 21 ἐναρέτων ἀνδρῶν ἔχομεν γνῶμην.“ ἐπὶ τοιούτῳ δὴ τῷ συμποσίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν Φιλοστράτον
 βασιλεὺς ἐγχωριάζων Ἰνδοῖς εἰσάγεται συμπίνων τοῖς φιλοσόφοις, τοῦτον δὲ ἐνυβρίζει καὶ ἐμπαρ-
 οινεῖν φιλοσοφίᾳ μεθύσκεσθαι τε παρ' αὐτοῖς καὶ ἀντιπαρεξάγειν τῷ Ἠλίῳ καὶ ἀλαζονεύεσθαι
 ἱστορεῖ, καὶ πάλιν τὸν Ἀπολλώνιον δι' ἐρμηνέως τὰ παρὰ τούτου μανθάνειν καὶ αὖ πάλιν πρὸς
 αὐτὸν διαλέγεσθαι ὑπερμηνεύοντος τοῦ Ἰάργα καὶ πῶς οὐ θαυμάζειν ἄξιον, ὅπως τὸν οὕτως
 20 ὑβριστὴν καὶ ἀτοπώτατον παροινεῖν καὶ μεθύσκεσθαι παρὰ τηλικούτοις εἰκὸς ἦν, ὃν οὐδὲ παρῆναι
 ἄξιον ἐν φιλοσόφῳ μὴ τί γε καὶ ἰσοθέων ἐστὶν; τί δέ μοι ἰσοθέους τούτους καλεῖν καὶ τῆς ἀξίας
 ἐνυβρίζειν τοὺς ἀνδρας; ὁπότε πυνθομένου τοῦ Ἀπολλωνίου, τίνας ἑαυτοὺς ἡγοῦνται, θεοὺς ἔφη
 ὁ Ἰάργας, ὃς καὶ τοῖς συμπόταις, οἷα δὴ θεὸς φιλόσοφον μὲν ἦκιστα τρόπῳ, πολλοῦ γε δεῖ, μὴ
 τί γε μᾶλλον, οὐ ἔφησε, θεοῦ ἀξίως, τὴν φιλίαν ἐπικύπτων ἐξηρχεν. ἡ δέ, φησιν ὁ συγγραφεὺς,
 22 ὥς ἄρα ἐπότηζεν ἱκανῶς πάντας, ἐπεδίδου, καθάπερ αἱ ἀπόρρητοι πηγαὶ τοῖς ἀνιμωμένοις. μετὰ
 ταῦτα κοινὰ λόγων ὁμιλίαι καὶ σπουδαιολογίαι τῶν φιλοσόφων τοῦ μὲν Ἰάργα διδάσκοντος, ὥς
 ἄρα ποτὲ αὐτῷ ἡ ψυχὴ ἐν ἑτέρῳ ἀνθρώπῳ βασιλέως γένοιτο σώματι καὶ τοιαδί τινα αὐτῷ πε-
 πραγμένα εἶη, τοῦ δὲ Ἀπολλωνίου, ὥς νηὶς Αἰγυπτίας ποτὲ γένοιτο κυβερνήτης, καὶ τὰ τοσαῦτα
 διαπράξαιτο πύσεις τε καὶ ἀποκρίσεις ἐκάστου, ὧν καὶ τῆς σοφίας ἄξιον μνηδαμῶς παρεκδέσθαι
 30 τὴν μνήμην. ἐρέσθαι δὲ φησὶ τὸν Ἀπολλώνιον, εἰ ἔστι παρ' αὐτοῖς χρόσεον ὕδωρ — ὦ τοῦ σοφοῦ
 καὶ παραδόξου πύματος — καὶ περὶ ἀνθρώπων δὲ ὑπὸ γῆν οἰκούντων καὶ Πυγμαίων ἄλλων καὶ
 Σμιαπόδων ἀνερωτῶν, καὶ εἰ γίγνοιτο παρ' αὐτοῖς ζῶν τετράπουν, ὃ λέγεται μαρτιχόρα, ὃ τὴν
 κεφαλὴν ἀνθρώπῳ εἰκάσθαι, λέοντι δὲ ὁμοιωσθαι τὸ μέγεθος, τὴν δὲ οὐρὰν ἐκφέρειν πηχυνάας
 καὶ ἀκανθώδεις τὰς τρίχας, ὥς βάλλειν ὥσπερ τοξεύματα ἐς τοὺς θηρῶντας, καὶ τοιαῦτα μὲν τὸν
 35 Ἀπολλώνιον ἀνερωτῶν, τὸν δὲ Ἰάργαν διδάσκειν αὐτὸν περὶ μὲν τῶν Πυγμαίων, ὥς ἄρα εἶεν οἰ-
 κούντες μὲν ὑπόγειοι, διατρίβοντες δὲ ὑπὲρ τὸν Ἰάργην ποταμὸν ζῶντες, περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὥς
 23 ἀνύπαρκτα εἶη. ἔριον ἐπὶ τούτοις φνόμενον αὐτοῖς ἀπὸ γῆς ἐς ἐσθῆτος ὕλην ὁ Φιλοστράτος ἀνα-
 γράφει, πάντως δὴπου τῶν φιλοσόφων ἰσθὺν ἐποικομένων καὶ ταλασιουργίας ἐς ἐσθῆτος κατεργα-

2. τε om. E. ib. αὐτὸς om. E. 9. ὑπεστρόρνυτο. E. 10. χαλκοὺς. E. 12. ποταμοῖς p, a, m, h. 14. ἐπισκεψώ-
 μεθα scr. ex 60, 1. σκεψώμεθα. 5. 18. τῷ om. p. 21. παρῆναι. p ex corr. παρῆναι. 5. 22. Ad ἀξίας requiritur
 participium, ut φθονοῦντα. 25. ἐπικυπτῶν. p, a, m, h. 26. ἐπέντιζε. m, ubi mg. γο. ἐπότηζε. ib. F.: καὶ ἐπεδ.
 28. τοιάδε. E. 29. τοῦ Ἀπ δὲ. E. ib. τὰ om. o. F. τὰ τοιαῦτα. 30. διαπράξαιτο. C, E, Sc. διαπράξαιτο. 33. ἀνερωτῶ. E.
 ib. 34. ζῶν. m. ib. μαντιχόρα. E. ib. φ. p. 34. ὁμοιωσθαι. E. ib. πηχυνάας ἀκανθώδεις. a, m. 37. ὑπό. C, E, Sc. ὑπὲρ.
 2. cf. 50, 21. 5. cf. 49, 10. 6. cf. 55, 2. 16. cf. 54, 16. 17. cf. 55, 18. 20. cf. 55, 21. 25. cf. 57, 24.
 27. cf. 51, 15. 29. cf. 52, 30. 31. cf. 62, 30. 33. cf. 61, 29. 36. cf. 62, 19. 38. cf. 49, 24.
 445, 446, 20 - 23.

- σίαν ἐκπονουμένων — οὐδὲ γὰρ εἰσῆται παρ' αὐτοῖς γυναικεῖον φύλον — εἰ μὴ καὶ τοῦτο φήσκειν
 447 αὐτόματον αὐτοῖς παραδόξως δι' ἐρέας ἐς ἐσθῆτα μεταφύεσθαι. φέρειν δ' ἕκαστον αὐτῶν ῥάβδον
 καὶ δακτύλιον ἀπόρρητον ἔχοντα ἰσχύν. εἴτα παραδοξοποιᾷ τοῦ Βραχυμᾶνος, ὡς δαιμονῶντα δι'
 ἐπιστολῆς ἀνακαλέσασθαι, ὡς χωλεύοντα καταψήσας τὸν γλουτὸν θεραπεύσειεν, ὡς τυφλῷ τὸ βλέπειν
 5 καὶ ἀδρανεῖ τινι τὴν χεῖρα σφᾶν χαρίζοιτο. πολλὰ κάγαθὰ γένοιτο πραγμάτων ἡμᾶς ἀπολύσαντι 24
 τῷ συγγραφεῖ. δῆλα γάρ, ὡς ἀληθῆ καὶ ταῦτα, ὅτε βροντὰς καὶ ἀνέμους ἐν πίθοις τρίποδας τε
 ἐκ λίθου φοιτῶντας αὐτομάτως καὶ οἰνοχόους ἀπὸ χαλκοῦ περιελάννυν ἐν κύκλῳ τὰς κύλικας
 προιστορήσας διὰ τῆς περὶ τούτων ὡς ἀληθῶν ἀφηγήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐξέφηρνε τε
 καὶ διήλεγξε τὴν μυθολογίαν. εἰρηκέναι δὲ φησὶν ὁ Φιλόστρατος τὸν Λάμιν δίχα τῆς αὐτοῦ πα- 25
 10 ρουσίας καὶ τῷ Ἰάργῃ συμπιλοσοφῆσαι τὸν Ἀπολλώνιον εἰληφέναι τε παρ' αὐτοῦ δακτυλίους ἐπὶ
 ἐπωνύμους ἀστέρων, οὓς καὶ φορεῖν αὐτὸν καθ' ἓνα πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν. ταῦτα δὲ νῦν
 εἰπὼν ὁ ἀληθὲς τιμᾶν παρὰ τῷ Φιλαλήθῃ νενομισμένος μεθ' ἑτέρα τῆς γραφῆς, ὡς ἂν δὴ γοη-
 15 τείαν τῶν Βραχυμᾶνων καταγνοῦς καὶ ταύτης ἐλεύθερον καταστῆσαι τὸν Ἀπολλώνιον φροντίδας ἐπι-
 φέρει φάσκων κατὰ λέξιν· „ἰδὼν δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τοὺς τρίποδας καὶ τοὺς οἰνοχόους καὶ ὅσα
 20 αὐτόματα ἐσφοιτᾶν εἶπον, οὐκ ὅπως σοφίζονται αὐτά, ἤρετο, οὔτε ἐδεήθη μαθεῖν, ἀλλ' ἐπήνει
 μὲν. ζηλοῦν δὲ οὐκ ἤξιον.“ καὶ πῶς, ὦ οὗτος, οὐκ ἤξιον; ὁ δίχα τοῦ Λάμιδος σπουδὴν ποι-
 ούμενος συμπιλοσοφεῖν αὐτοῖς καὶ τὸν μόνον ἑταῖρον, ὅτι καὶ πράττοι, λανθάνειν δέον ἡγού-
 25 μενος; πῶς δὲ οὐκ ἤξιον ζηλοῦν ὁ τοὺς τῶν ἀστέρων ἐπωνύμους καταδεχόμενος δακτυλίους καὶ
 448 20 γε ἀπόρρητον, ὡς φῆς αὐτός, ἔχοντας ἰσχύν; εἰ δὲ καὶ δοθείη τὸ μὴ ζηλοῦν ἡξιωκέναι αὐτὸν ὡς
 μὴ εὖ πράττοντας, οὐκ ἐξήλου δηλονότι. πῶς οὖν ἐπῆναι, ἐφ' οἷς μὴ ἤξιον ζηλοῦν; εἰ δ' ὡς θεῶς
 ἐνεργοῦντας ἐπῆναι, πῶς οὐκ ἐξήλου τὰ ἐπαίνων ἄξια; ἀλλὰ γὰρ μετὰ τὴν παρὰ τούτοις διατριβὴν
 παλινδοιοῦντα αὐτὸν ἅμα τοῖς ἑταῖροις ἐληλυθέναι φησὶν ἐς τὴν τῶν Ὀρειτῶν χώραν, ἔνθα χαλκῷ
 μὲν αὐτοῖς αἱ πέτραι, χαλκῇ δὲ ἡ ψάμμος, χαλκοῦ δὲ ψῆγμα οἱ ποταμοὶ ἄγουσι.
 25 Καὶ τοσαῦτα μὲν τὰ κατὰ τὸ τρίτον σύγγραμμα, ἐπίωμεν δ' ἤδη καὶ τὰ ἐξῆς. ἐπανελθόντα 26
 φησὶν ἀπὸ τῆς Ἰνδῶν χώρας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα κοινωνὸν τῶν θεῶν πρὸς αὐτῶν τῶν θεῶν ἀνακεκη-
 ρυχθαι, οἱ καὶ τοὺς κάμνοντας ὡς αὐτὸν ἐφ' ὕψος παρέπεμπον, καὶ δῆτα ὡς ἐξ Ἀράβων καὶ
 μάγων καὶ Ἰνδῶν παράδοξόν τινα καὶ θεῖον ἡμῖν αὐτὸν ἀγαθὸν παραδόξων ἐντεῦθεν ἀφηγημάτων
 30 κατὰρχεται. καίτοι ἂν τις εἴποι εὐλόγως, ὅτι δὴ εἰ θειοτέρας ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσεως ἦν, πάλαι,
 35 ἀλλ' οὐ νῦν ἔδει, πρὸ τῆς δὲ ἐτέρων μεταλήψεως τῶν θαυμασίων κατὰρχεσθαι. περιττὴ δ' ἂν καὶ
 ἡ ἐξ Ἀράβων αὐτῷ μάγων τε καὶ Ἰνδῶν διὰ σπουδῆς ἐπεχειρεῖτο πολυμαθία, εἰ δὴ τις κατὰ τὴν
 δοθεῖσαν ὑπῆρξεν ὑπόθεσιν. ἀλλ' οὗτος γε κατὰ τὸν φιλαλήθῃ συγγραφέα νῦν δὴ παρέστι μετὰ
 27 τοσοῦτους διδασκάλους τὴν σοφίαν ἐνεπιδεικνύμενος, καὶ πρῶτα μὲν οἷα ἐξ Ἀράβων καὶ τῆς παρ'
 αὐτοῖς οἰωνιστικῆς ὁρμώμενος τὸν στρουθόν, ὅτι καὶ βούλοιο τοὺς ἐτέρους ἐπὶ τροφὴν παρακαλῶν,
 35 ἐφεσημνέυει τοῖς παροῦσιν. εἴτα δὲ λοιμοῦ προαισθόμενος προμαντεύεται τοῖς πολίταις. τὴν δ'
 αἰτίαν καὶ τούτου ἐν τῇ πρὸς Δομετιανὸν ἀπολογίᾳ αὐτὸς παρατίθεται. ἐρομένου γάρ τοι αὐτόν,
 449 449 δεινοῦ ἡσθόμην“. καὶ τρίτον δ' αὐτῷ θαῦμα γερονδὸς ἱστορεῖ, ὡς δὴ ἀλεξήσαντος τὸν λοιμόν, ὅπερ

2. δι' ἐρέας. E. 4. ἀνακαλέσασθαι. C, E. Sc. ἀνακαλέσασθαι. 6. βροντὰς τε. E. 16. οὐκ ἤξιον ζηλοῦν. E. 17. μόνον
 ὅτι καὶ πράττοι λανθάνειν δέον ἑταῖρον ἡγούμενος. E. 22. ἐνεργοῦντάς τε. p. pr. m. corr. sec. 23. Ὀρειτῶν. h, o.
 25. ἤδη τὰ. E. 26. αὐτὸν τῆς. E. 27. οἱ. E. 28. αὐτὸν ἡμῖν. E. 29. καὶ τὸ. o. ib. ἀνθρώπων ante corr. p.
 30. τῆς ἐτέρων. p. 31. πολυμαθία. p. 32. ὑπῆρξεν. p. ὑπῆρξεν. E. ib. γε om. E. ib. ἀληθῆ. E. ἀληθῆ et φιλα-
 λήθῃ suprasc. p. 33. ἐπιδεικνύμενος et sec. m. ἐνεπιδεικνύμενος. p. ἐνδεικνύμενος. E. 34. ὅτι βούλοιο. E.
 35. ὑφεσημνέυει. p. ib. Fo: τοῖς Ἑφρασίον πολίταις. 36. Δομετιανόν. p. 38. τὸν λογισμόν. a, m.
 2. cf. 49, 27. 3. cf. 59, 15 — 60, 4. 9. cf. 60, 17. 14. cf. 90, 8. 23. cf. 64, 7. 26. cf. 65, 17. 34. cf.
 66, 5. 35. cf. 66, 21. 36. cf. 152, 5. 38. cf. 68, 6.

εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἐν ταῖς ἐπὶ τέλει κατ' αὐτοῦ κατηγορίαις οὐ τέθεικεν ὁ συγγραφεὺς, ὅτι μὴ
 παρῆν, ὥς εἰκός, αὐτῷ δι' ἀπολογίας ἀπολύσασθαι τὸ ἐγκλημα, φέρε δ' οὖν ὅμως αὐτοὶ τὴν ἱστο-
 ρίαν ἐς φανερόν ὑποθώμεθα, οὕτω δὴ καὶ ταύτην εὐθύνοντες. εἴ τιμι γὰρ οὐκ ἂν εἴη σαφές, ὅτι
 δὴ πολὺ τὸ πλάσμα καὶ ἀπατηλὸν γοητείας τε ὥς ἀληθῶς ἐμπλεων, αὐτὸς ὁ τρόπος ἀπελέγχει τῆς
 ἱστορίας. τὸν γὰρ τοι λοιμὸν ὑποτίθεται ἐν εἵδει πτωχεύοντος καὶ ῥάκεσιν ἡμφιεσμένου πρεσβύτου 5
 ἀνδρὸς ἐωρεῖσθαι, ὃν καταλεύειν ἐπικελευσάμενον τοῦ Ἀπολλωνίου πρότερον μὲν πῦρ βάλλειν τῶν
 ὀφθαλμῶν, εἰδ' ὅστερον βληθέντα λίθοις κύνα συντετριμμένον καὶ παραπτύοντα ἀφρόν, ὥς οἱ
 λυττῶντες, φανῆναι, εἰρηκέναι δ' αὐτὸν περὶ τούτου καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Δομετιανὸν
 ἀπολογία ταῦτα γράφει. „τὸ γὰρ τοῦ λοιμοῦ εἶδος, πτωχῷ δὲ γέροντι εἴκαστο, καὶ εἶδον καὶ
 ἰδὼν εἶλον οὐ παύσας νόσον, ἀλλ' ἐξελών.“ τίς δὴ οὖν ἐπὶ τούτοις οὐ μέγα τὴν τοῦ θανάτου- 10
 ποιοῦ γελάσεται παραδοξοποιῶν ζῶον ὀφθαλμοῖς καὶ λίθων ὑποπίπτον βολαῖς συντριβόμενον τε
 πρὸς ἀνθρώπων καὶ ἀφρόν παραπτύον τὴν τοῦ λοιμοῦ φύσιν ἀκούων, ὃς οὐδ' ἄλλ' ὅτι οὖν τυγχάνει
 ἢ φθορὰ καὶ κἀκώσις ἀέρος ἐπὶ τὸ νοσῶδες τρεπομένου τοῦ περιέχοντος ἐκ πονηρῶν τε καὶ φανύ-
 λων ἀναθυμιάσεων, ἢ λόγος λατρικὸς παραδίδωσι, συνισταμένου; καὶ ἄλλως δ' ἂν τὸ φάσμα διεν-
 θυνηθείη, ἐπεὶ περ μόνῃ τῇ τῶν Ἐφεσίων πόλει, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῖς ὁμόροις τὸν λοιμὸν ἐπισκῆψαι 15
 φησιν ὁ λόγος, ὅπερ οὐκ ἂν γέροντι κἀκώσιν τοῦ περιέχοντος πεπονθότος· οὐ γὰρ δὴ κατακλιθεὶς
 28 μόνῳ ἂν ἐφήδρευσε τῷ περὶ τὴν Ἐφεσον ἀέρι τὸ νόσημα. τέταρτον αὐτῷ παράδοξον Ἀχιλλέως ἦν
 ψυχὴ πρότερον μὲν ἐν χλαμύδι πεντάπηχυς, εἶτα δωδεκάπηχυς τὸ μέγεθος παρὰ τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ 450
 μνηματι φαινομένη Θετταλούς τε καταιτιωμένη, ὅτι δὴ τὰ ἐναγίσματα αὐτῷ, ὥς ἔθος ἦν, οὐκ
 ἐπετέλουν, μνηιδά τε εἰσέτι Τρωσὶ τῶν ἐς αὐτὸν πεπλημμελημένων καὶ προστάττουσα τῷ Ἀπολ- 20
 λωνίῳ πέντε λόγους, οὓς ἂν αὐτὸς τε βούλοιο καὶ αἱ Μοῖραι συγχωροῖεν, ἀνερέσθαι. εἰδ' ὅτι πάντα
 εἰδὼς καὶ τῶν μελλόντων πρόγνωσιν αὐτῶν ἔτι ἀγνοεῖ, εἰ τάφου τύχοι Ἀχιλλεὺς καὶ εἰ Μουσῶν θοῆνοι
 καὶ Νηρηίδων ἐπ' αὐτῷ γέροντασι, καὶ περὶ τούτων αὐτὸν ἀνερωτᾷ καὶ διαπυνθάνεται, εἰ Πολυ-
 ξένη ἐπισφαγείη αὐτῷ καὶ εἰ Ἑλένη ἐς Τροίαν ἐληλύθει, ὥς σεμνὰ γε καὶ κατεπελγόντα εἰς τὸν
 φιλόσοφον βίον τοῦ ἥρωος τὰ σπουδῆς ἄξια ἐρωτήματα. θαυμάζει δ' ἐπὶ τούτοις, εἰ τοσοῦτοι 25
 ἥρωες παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐν χρόνῳ γέροντασι καὶ εἰ ἀφίκοιτο ἐς Τροίαν Παλαμήδης. τὸν δὲ θεῶν
 ὁρωμένων τε καὶ οὐκ ὁρωμένων ὁμιλητὴν τοιαῦτα ἀγνοεῖν, καὶ περὶ τοιούτων ἀνερωτᾷ, ποίας
 οὐχὶ γένοιτ' ἂν αἰσχύνῃς; εἰ μὴ ἄρα, ἐπειδὴ νεκροῖς ὁμιλῶν εἰσῆκται, ἐπὶ τὸ ψυχρότερον μεταποιεῖ
 τὰς πεύσεις ὁ συγγραφεὺς, ὥς ἂν ὑπεκλύσειε τὴν ὑπόνοιαν τοῦ πέρα τῶν προσηκόντων αὐτὸν
 περιειργάσθαι δοκεῖν. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἀπολογούμενον αὐτὸν ὑπογράφει, ὅτι μὴ κατὰ νεκρομαν- 30
 τείαν ὁ τρόπος αὐτῷ τῆς φανείσης ὄψεως γένοιτο, „οὔτε γὰρ βόθρον“ εἶπεν „Ὀδυσσεὺς ὀρυξά-
 μενος, οὐδ' ἀρῶν αἵμασι ψυχαγωγήσας, ἐς διάλεξιν τοῦ Ἀχιλλέως ἦλθον, ἀλλ' εὐξάμενος ὁπόσα
 τοῖς ἥρωσιν Ἰνδοὶ φασὶ δεῖν εὐξασθαι.“ καὶ ταῦτα νῦν πρὸς τὸν ἐταῖρον ἀποσεμνύνεται ὁ μηδὲν
 μαθεῖν παρ' Ἰνδῶν, μηδὲ ζηλῶσαι τὴν παρ' αὐτοῖς σοφίαν πρὸς τοῦ συγγραφέως μεμαρτυρημένος.
 29 τί δῆτα οὖν, ὦ οὗτος, εἰ μὴ τις ἦν κακοήθης περιεργία, μηδὲ τὸν ἕνα σοὶ καὶ γνήσιον καὶ μόνον 35
 ἐταῖρον Δάμιν κοινωνὸν ἐποιοῦ τῆς θανάσεως ταύτης ὄψεώς τε καὶ ὁμιλίας; τί δ' οὐχὶ καὶ δι' 451

2. φέρε δὴ οὖν. E. 3. τιμι. p ex corr. ib. δὴ. p ex corr. 4. γοητείας. p ex corr. ib. ἐμπλεων. E. 8. πρὸς
 αὐτοκρ. E. ib. Δομητιανὸν, ut ubique, p. 9. τοῦ λοιμοῦ. π. λοιμοῦ. 5. ib. πτωχῷ ὡς ἀγείροντι. C, E. πτωχῷ ὡς
 γέροντι. conj. Holst. Sc. πτωχῷ δὲ γέροντι. cf. V, A. 68, 11. 11. ζῶον. p. ζῶων. E. ib. ὑποπίπτοντα. E. 12. πα-
 προς
 ραπτύοντα. E. nescio an non p. ib. ὡς. E. 16. γέροντι. C, E. Sc. γέροντι. 20. τάττουσα. p. 21. συγχωρεῖν. o.
 ib. ἀνερέσθαι. E. 23. Νηρηίδων. p. 24. ἐπισφαγείη. C, E. Sc. ἐπισφαγείη. ib. ἐληλύθει. E. 25. ἥρωος. p. Διός. a, m, h.
 δίου. o. 26. Malim ἀφίκετο. 27. τούτων. E et p pr. m. τοιούτων. π. p ex corr. 28. ἄρα. p. 29. ὑπεκλύσει. C, E.
 Sc. ὑπεκλύσει. 32. εἰς. π. ib. ἔλθοι. C, a, m, h. ἦλθον. o. 33. εὐξασθαι δεῖν. E. 35. δῆτα. p. 36. κοινων. E.
 9. cf. 159, 11. 17. cf. 70, 24. 18. cf. 70, 32. 20. cf. 71, 2 — 23. 26. cf. 18, 15. 31. cf. 70, 18.

ἡμέρας τοῦτο ποιεῖν ἐξῆν, ἀλλὰ τῶν νυκτῶν ἅσθι καὶ μόνον; τί δὲ καὶ ἤλαννον τὴν τοῦ ἥρωος
 ψυχὴν ἀλεκτρονόων βοαί; „ἀπῆλθε γὰρ“ φησι „ξὺν ἀστροπῇ μετρία, καὶ γὰρ δὴ καὶ ἀλεκτρονό-
 νες ἦδη ὥδῃς ἤπτοντο.“ δαίμοσι μὲν οὖν πονηροῖς γένοιτ' ἂν ἴσως ὁ τῆς ὥρας ἐπιτήδειος εἰς πε-
 ριέρχους ὁμιλίας καιρὸς, ἀλλ' οὐχὶ ἡρώϊδι ψυχῇ, ἣν τῆς παχείας τοῦ σώματος ἐλευθερωθεῖσαν
 5 ὕλης ἀγαθὴν καὶ πανάρετον εἶναι χρεῶν. ὁ γε μὴν εἰσηγμένος ἐνταῦθα δαίμων βάσκανος καὶ φθο-
 νερός τὸν τρόπον ὀργίλος τε καὶ ταπεινὸς τὴν διάθεσιν ὑποτετύπεται. ἢ οὐχὶ τοιοῦτος ὁ τὸν Ἀν-
 τισθένην μειράκιον τι σπονδαῖον ὡς ἂν δὴ φιλοσόφῳ συνέπεσθαι τῷ Ἀπολλωνίῳ πειρώμενον ἀπείρ-
 γων; προστάττει γὰρ τὸ μὴ ποιεῖσθαι αὐτὸν συνέμπορον τῆς ἑαυτοῦ φιλοσοφίας ἐπιλέγων τὴν
 αἰτίαν. „Πριαμίδης τε γὰρ „φησιν“ ἱκανῶς ἔστι καὶ τὸν Ἐκτορα ὕμνων οὐ πάνετα.“ πῶς
 10 δὲ οὐκ ὀργίλος καὶ ταπεινὸς ὁ Θετταλοῖς, ὅτι μὴ θύοιεν αὐτῷ, θυμούμενος καὶ Τρωσίν, ὅτι δὴ
 πρὸ μυριάων ὄσων ἑτῶν εἰς αὐτὸν διημαρτήκασι, μὴ καταλασσοόμενος καὶ ταῦτα θύουσι καὶ συνε-
 χῶς σπενδομένοις, ἀλλὰ καὶ τὸν Παλαμήδους τάφον αὐτῷ ἀγάματι φανύως ἐρριμμένῳ ἀναλαβεῖν
 ἐγκλενόμενος; τὸ μὲντοι πέμπτον καὶ ἕκτον θαῦμα οὐ πολλῆς δέοιτο τοῦ λόγου διατριβῆς εἰς ἐν- 30
 δεῖξιν τῆς τοῦ γραφόντος εὐχερείας· δαίμονας γὰρ ἀπελαύνει ἄλλῃ ἄλλον, ἢ φασί, δαίμονι, τὸν
 15 μὲν γὰρ ἐξ ἀκολάστου μειράκιον, τὸν δὲ ἐπιπλάστως εἰς γυναικεῖαν μορφὴν σχηματιζόμενον, του-
 τονι δὲ τὸν δαίμονα ἔμπουσιν καὶ λάμιαν αὐτοῖς ὀνόμασιν ὁ σοφώτατος ἀποκαλεῖ. τὸ γε μὴν ἐπὶ
 τῆς Ῥωμαίων πόλεως μετὰ ταῦτα κόριον, ὅ τι δὴ μετὰ θάνατον ἐπὶ δευτέρῳ ζῶν ἤγαγεν, ἀπι-
 στότατον καὶ αὐτῷ δόξαν τῷ Φιλοστράτῳ παραιτητέον. ἐν δισταγμῷ μὲντοι ἀμφιβάλλει, μὴ ἄρα
 452 σπινθήρ τις ψυχῆς ἐνυπάρχων τῇ παιδί τοὺς θεραπεύοντας ἐλελήθει. λέγεσθαι γὰρ φησιν, „ὡς
 20 ψακάζοι μὲν ὁ Ζεὺς, ἢ δὲ ἀτμίξοι ἀπὸ τοῦ προσώπου.“ καὶ γὰρ δὴ εἰ ἀληθῶς αὐτῷ τοιόνδε ἐπ'
 αὐτῆς Ῥώμης ἐπέπρακτο, οὐκ ἂν ἐλελήθει βασιλεῖα τε πρῶτον καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ὑπάρχους ἅπαν-
 τας, μάλιστα δὲ τὸν φιλόσοφον Εὐφράτην ἐγχαυριάζοντα κατ' ἐκεῖνο καιροῦ καὶ ἐπὶ τῆς Ῥώμης
 διατριβόντα, ὃς δὴ εἰς ὕστερον τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, ὡς δὴ κατὰ γόητος, ὑποβάλλειν ἰστό-
 ρηται. πάντως γὰρ ἂν καὶ τοῦτο, εἰ δὴ τοῦτο γεγονός ἦν, ταῖς ἄλλαις κατ' αὐτοῦ διαβολαῖς πρὸς
 25 τοῦ κατηγοροῦ συγκατελέκτο. καὶ τὰ μὲν ἐν μέρει καὶ κατ' εἶδος αὐτῷ πεπραγμένα τοσαῦτα, μυρία
 δὲ καὶ ἄλλα κατὰ πρόγνωσιν αὐτὸν λέγειν προμαντεύσασθαι τε καὶ προειρηκέναι γράφει, καὶ ὡς
 Ἀθήνησι βουλευθέντα μυηθῆναι τὰ Ἐλευσίνια ὁ τῇδε εἰρξεν ἱερεὺς μὴ ἂν ποτε φήσας μυησεσθαι
 γόητα, μηδὲ τὰ Ἐλευσίνια ἀνοῖξαι ἀνθρώπῳ μὴ καθαρῷ τὰ δαιμόνια. ἀλλὰ καὶ τῷ ἀσελγῶς ἀγεί-
 ροντι κατὰ τὴν Ῥώμην καὶ τὰς Νέρωνος μετὰ κιδάρας ἐπὶ μισθῷ διεξιόντι ὥδ᾽ αἰσθὼν ἐπιδοῦναι
 30 τοῖς ἐταίροις τῆς σοφῆς ταύτης ἐπιτηδεύσεως ὁ φιλοσοφώτατος διὰ τὸν Νέρωνος φόβον προστάττει.
 Ἐν τούτοις καὶ τοῦ τετάρτου περιγραφέντος ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς περὶ αὐτοῦ γραφῆς εἰπὼν τινα 31
 περὶ προγνώσεως αὐτοῦ καὶ ἀποθανυμάσας ὁ συγγραφεὺς ἐπιλέγει ταῦτα κατὰ λέξιν „ὅτι μὲν δὴ
 τὰ τοιαῦτα δαιμονία κινήσει προέλεγε καὶ ὅτι τοῖς γόηται ἡγουμένοις τὸν ἄνθρωπον οὐχ ὑγαίνει ὁ
 λόγος, δηλοῖ μὲν καὶ τὰ εἰρημένα, σκεψώμεθα δὲ κἀκεῖνα· οἱ γόητες, ἡγοῦμαι δὲ αὐτοὺς ἐγὼ κα-
 35 κωδαιμονεστάτους ἀνθρώπων, οἱ μὲν ἐς βασάνους εἰδώλων χωροῦντες, οἱ δ' ἐς θυσίας βαρβάρους,
 οἱ δὲ ἐς τὸ ἐπῆσαι τι ἢ ἀλεῖψαι μεταποιεῖν φασί τὰ εἰμαρμένα, ὁ δὲ εἵπετο μὲν τοῖς ἐκ Μοιρῶν
 καὶ προέλεγεν, ὡς ἀνάγκη ἔσεσθαι αὐτά, προέλεγε δὲ οὐ γοητεύων, ἀλλ' ἐξ ὧν οἱ θεοὶ ἔφαινον,
 453 ἰδὼν δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τοὺς τρίποδας καὶ τοὺς οἰνοχόους καὶ ὅσα αὐτόματα ἐσφοιτῶν εἶπον,

1. ἐξῆν ποιεῖν. E. ib. ἀσρεῖ. p. ib. τί δαί. p. 4. τῆς. p ex corr. 5. ἀγαθὴν ei mg. γρ. ἀρετῶσαν. p. 6. ὁ
 τὸν Ἀντισθένη. p. 7. ἀπείργοι. p. 9. πῶς δαί. p. 11. διημαρτον ei διημαρτήκασι in mg. p. 12. ἐρριμμένον. o.

13. Fo: οὐ πολλῆς ἂν. ib. δέοι. p ex corr. 14. γραφέντος. o. 15. δὲ. p. ib. γυναικεῖαν. E. 16. ἔμπουσιν. p.
 ib. λαμίαν. E. 19. τῆς ψυχῆς. E. 20. ψακάζοι. E. ib. αὐτῷ. C, E. Sc. αὐτῷ. ib. τὸ τοιόνδε. p ex corr. 21. αὐ-
 τῶν. p. ib. ἅπαντας ὑπάρχους. E. 26. καὶ κατὰ. E. 27. εἰρξεν ὁ ἱερεὺς. E. ib. Fo: μυησαι. 32. γνώσεως. E.
 34. δὲ. p. 36. τὰ εἰρημένα. p, a, m, h, non π, o. 38. ἰδὼν τε. E.
 2. cf. 71, 30. 6. cf. 69, 14. 10. cf. 70, 32 - 71, 2. 12. cf. 71, 28. 14. cf. 73, 2. 15. cf. 75, 13. 16. cf.
 75, 32. 17. cf. 85, 1. 27. cf. 72, 17. 28. cf. 82, 7. 31. cf. 90, 3.

452, 453, 30, 31.

οὐδ' ὅπως σοφίζονται αὐτὰ ἤρετο, οὔτε ἐδεήθη μαθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν, ζηλοῦν δὲ οὐκ ἤξλου. ταῦτα δὲ λέγων δηλὸς ἐστὶ τοὺς περιβοήτους Ἰνδῶν φιλοσόφους γόητας ἀποφαίνων. περὶ γὰρ τοι γοήτων ποιούμενος τὸν λόγον μνημονεύει καὶ τούτων σοφίζεσθαι τὰ δὴ παρὰδοξα λέγων αὐτοὺς καὶ τὸν, περὶ οὗ ὁ λόγος, τῆς τοιαυτοῦ αὐτῶν σοφιστείας ὡς ἂν μὴ ἀστείας ἀλλότριον ὑποτιθέμενος. οὐκοῦν εἰ φαίνονται τούτους θεοὺς ἀποκαλῶν καὶ διδασκάλους ἐπιγραφόμενος αὐτοὺς ὁ Ἀπολλώνιος, ὥρα ταῖς κατὰ τῶν διδασκάλων καὶ αὐτὸν ὑπάρχειν διαβολαῖς. εἰσῆκται δὴ οὖν παρ' οἷς φησι γυμνοῖς Αἰγυπτίων, ὁμήμασιν αὐτοῖς ταῦτα φάσκων. „οὐκ ἀπεικός τι παθεῖν μοι δοκῶ φιλοσοφίας ἡττηθεὶς εὐ κεκοσμημένης, ἣν ἐς τὸ πρόσφορον Ἰνδοὶ στείλαντες ἐφ' ὑψηλῆς τε καὶ θείας μηχανῆς ἐκκυκλοῦσιν. ὡς δὴ ἐν δίκῃ μὲν ἡγάσθη, ἐν δίκῃ δὲ ἡγοῦμαι σοφοὺς τε καὶ μακαρίους, ὥρα μανθάνειν.“ καὶ μετὰ βραχέα φησὶν. „οὗτοι μὲν γὰρ θεοὶ τέ εἰσι καὶ κεκόσμηται κατὰ τὴν Πυθίαν.“ καὶ Δομετιανῶ δὲ εἰσῆκται λέγων „καὶ τίς πρὸς Ἰάρχον σοὶ πόλεμος ἢ πρὸς Φραώτην τοὺς Ἰνδοὺς; οὓς ἐγὼ μόνους ἀνθρώπων θεοὺς τε ἡγοῦμαι καὶ ἀξιολογῶ τῆς ἐπωνυμίας ταύτης;“ καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ὁμοίως θεοὺς τε καὶ διδασκάλους τάνδρως ἐπιγράφας ὁ λόγος τοὺς δεδηλωμένους δακτυλλοὺς τε παρ' αὐτῶν εἰληφέναι ὁμολογῆσας αὐτὸν ἐπιλέλησται νῦν καὶ συνδιαβάλλων τοῖς διδασκάλοις τὸν μαθητὴν οὐκ ἐπαίει. ὑποβὰς δ' ἐν τῇ γραφῇ αὐλητὴν ὑποτίθεται καὶ τὸν Ἀπολλώνιον ὥσπερ τινὸς οὔσης μεγίστης καὶ σοφωτάτης ἐπιστήμης τρόπους ἀλλήσεως μάλα σπουδαίως μακροῖς τοῖς διηγήμασιν εἰρόντα διεξέρχεται, καὶ αὐτοκράτορα Οὐεσπασιανὸν οἶα δὴ θεῶ προσεῦξασθαι αὐτῷ ἴστορεῖ, καὶ τὸν μὲν ὡς εὐχῇ εἰρηκέναι τὸν Οὐεσπασιανόν. „ποίησόν με βασιλέα,“ τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι. „ἐποίησα.“ καὶ τίς οὐκ ἂν μισήσειεν εὐλόγως τῆς ἀλαζονείας τὴν φωνὴν μανίας τὸ μῆθ' ἀποδέουσιν, ὅτε γε ἤδη αὐτὸς θεὸς καὶ βασιλεὺς ποιητὴς εἶναι φρονέεται ὁ τῆς Αἰγυπτίας κυβερνήτης νεώς; τούτο γὰρ αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ Ἀπολλώνιος γερονέναι τὴν ψυχὴν ἐν ταῖς πρὸς τὸν Ἰνδὸν ὁμιλίαις μικρῶ πρόσθεν ἡμῖν δεδήλωκε. τῷ δ' αὐτῷ βασιλεῖ, οὓς ἂν αὐτὸς δοκιμάζοι τῶν φιλοσόφων συμβούλους τῶν πρακτέων, γνωρίσαι αὐτῷ ἀξιούντι κατὰ λέξιν φησὶν. „ἀγαθοὶ δὲ τούτων σύμβουλοι καὶ οἶδε οἱ ἄνδρες, τὸν Δίωνα δέξας καὶ τὸν Εὐφράτην μήπω αὐτῷ ἐς διαφορὰν ἤκοντα.“ καὶ αὐθις, „ὦ βασιλεῦ, εἶπεν, Εὐφράτης καὶ Δίων πάλοι σοὶ γνώριμοι ὄντες πρὸς θύραις εἶδιν οὐκ ἀφρόντιδες τῶν σῶν. κάλει δὴ κἀκείνους ἐς κοινὸν λόγον, σοφῶ γὰρ τῷ ἄνδρῃ.“ πρὸς ἃ Οὐεσπασιανὸς „ἀκλείτους“ ἐφη „θύρας παρέχω σοφοῖς ἀνδράσιν“. εὐγε τῆς προγνώσεως τοῦ ἥρωος. Εὐφράτης νῦν ἀγαθὸς τε καὶ σοφός, ἐπεὶ μὴ ἐς διαφορὰν πω αὐτῷ ἐληλύθει, εἰ δ' ἔλθοι — ὅσον οὐπω δὲ τοῦτ' ἔσται — ὥρα οἶα περὶ αὐτοῦ ὁ αὐτὸς πρὸς Δομετιανὸν γράφει. „καὶ μὴν ὅποσα γίγνεται φιλοσόφῳ ἀνδρὶ κολακεύοντι τοὺς δυνατοὺς δηλοῖ τὰ Εὐφράτου.“ τούτῳ γὰρ ἐντεῦθεν, τί λέγω χρήματα; πηγαὶ μὲν οὖν εἰσι πλούτου, καπὶ τῶν τραπεζῶν ἤδη διαλέγεται κἀπηλὸς ὑποκάπηλος τελώνης ὀβολοστάτης πάντα γιγνόμενος τὰ πωλούμενά τε καὶ παλοῦντα, ἐντετύπεται δὲ αἰεὶ ταῖς τῶν δυνατῶν θύραις καὶ προσέσκηκεν αὐταῖς πλείω καιρὸν ἢ οἱ θυρωροί, ἀπελήφθη δὲ καὶ ὑπὸ τῶν θυρωρῶν πολλάκις, ὥσπερ τῶν κυνῶν οἱ λῆντοι, δραχμὴν δὲ οὐδὲ φιλοσόφῳ ἀνδρὶ ποτε προέμενος ἐπιχειρεῖ νῦν τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον ἐτέροις τὸν Αἰγύπτιον τουτονὶ βόσκων χρήμασι καὶ ὀξύνων ἐπ' ἐμὲ γλωτταν ἀξίαν ἐκτεμῆσθαι. Εὐφράτην μὲν δὲ καταλείπω

3. Fo: δὴ τὰ. 4. καὶ τῶν. p. ib. τοιαῦς δ'. E. ib. σοφιστείας. p. 8. εἰς. C. 9. οὓς δὴ. p. π. 10. καὶ μετὰ. sic corr. p. καὶ ἃ μετὰ. π. 11. πόλεμος καὶ Φρ. E. ib. Φραώτην. p. π. 14. αὐτὸν. p in mg. 17. Οὐεσπασιανόν. p.

18. τὸν Οὐεσπασιανόν om. E. ib. ποιήσωμεν et corr. ποιήσόν με. p. 19. ἀποκρίνεσθαι. p. ib. ἀλαζονείας. p. 24. αὐτὸν. p. m. 27. ἀκλείστους. E. 28. ἐλελήθει. E. 30. γίγνεται. p. π. 31. ἀπληστα χρήματα a, h, et m, ubi γρ. τί λέγω χρ. ib. καὶ περὶ. C, a, m, h. 32. πάντα τι γινόμενος. p. 33. ἐν ταῖς. E. ib. προσέσκηκεν. a, m, h.

34. ἀπελήφθη. p. π. ἀπελήφθη. a, m. ib. δραχμὴν. p. π. 35. νῦν om. o. ib. ἐτέροις. p. 36. γλωτταν. p. π. γλωτταν. E.

7. cf. 113, 16. 10. cf. 114, 27. 15. cf. 93, 23. 18. cf. 96, 19. 21. cf. 52, 30. 23. cf. 96, 26. 25. cf. 97, 30. 30. cf. 160, 32.

451, 455, 32, 33.

σοί, σὺ γάρ, ἦν μὴ κόλακας ἐπαινῆς, εὐρήσεις τὸν ἄνθρωπον κακίῳ ἢ ἐρμηνεύω.¹ ὁ δὲ πρὸς τὸν πατέρα τὸν Οὐεσπασιανὸν σοφὸν καὶ ἀγαθὸν τὸν Εὐφράτην μαρτυρούμενος, πρὸς δὲ τὸν υἱὸν ταῦτα περὶ αὐτοῦ διεξιὼν δηλὸς ἂν εἴη τὸν αὐτὸν ἐπαινῶν τε καὶ ψέγων. ἄρ' οὖν ὁ τὴν τῶν μελλόντων προειληφὼς γνώσιν ἠγνόει, ὅς ἦν τε καὶ ἔσται τὸν τρόπον ὁ Εὐφράτης; καὶ γὰρ οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ διαβάλλειν αὐτὸν ὡς δὴ τὸ ἥθος μοχθηρότατον βούλεται. πῶς δὲ οὖν τὸν τοιόνδε συνίστη βασιλεῖ, ὡς καὶ ἀκλείτους αὐτῷ διὰ τὰς παρ' αὐτοῦ συστάσεις τῶν βασιλείων ἀναπεπετάσθαι τὰς πύλας; ἀλλὰ γὰρ καὶ τυφλῷ, φασί, δηλόν, ὡς ἄρα πρόγνωσιν μὲν συκοφαντεῖται πρὸς τοῦ συγγραφέως ὁ ἄνθρωπος, εἴη δ' ἂν ἄλλως γενναῖος, πάλα μὲν πρὸ πείρας ἀφθόνως ἐταίροις, ἀτὰρ καὶ τῷ Εὐφράτῃ τῆς εἰς τὰ βασίλεια παρόδου κοινωνῶν, ὕστερον δὲ τῆς διαφορᾶς ἕνεκα τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ λέγων. οὐπω μοι διαβάλλειν ὁ λόγος βούλεται τὸν ἄνδρα, ὡς ἂν τὸν Εὐφράτην συκοφαντοῦντα φιλοσόφων γενόμενον τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐπιδοξότατον, ὡς καὶ ἐς δεῦρ', οἷς μέτεστι φιλοσοφίας, ἄδεδῆαι, ὃ καὶ μέγιστον λάβοι ἂν τις, εἰ βούλοιο, παράδειγμα τῆς κατὰ τοῦ Ἀπολλωνίου διαβολῆς. εἰ γὰρ ὁ Εὐφράτης παρὰ τοῖς πᾶσι φιλοσοφίᾳ διαπρέψαι ὁμολογηθείη, ὥρα μισοπονηρίαν μὲν ἐκείνου κατηγορεῖν ἐπεξιόντος τοῖς ἀτόπως ὑπὸ τοῦδε δρωμένοις, 456 15 τουτονὶ δὲ πρὸς ἐκείνον κατηγορούμενον φάυλην περιβάλλεσθαι δόξαν, ὅτι δὴ μὴ τὸν ἀρέσκοντα τῷ φιλοσόφῳ μετῇει βίον.

Πάλιν ἐν τῷ ἑκτῷ παραδοξολογῶν ὁ μυθολόγος ἄγει μὲν αὐτὸν ἅμα τοῖς ἐταίροις καμήλῳ 34 ὀχοῦμενον ἐφ' οὗς φησὶν Αἰγυπτίῳν γυμνοὺς φιλοσόφους, ἔνθα δὲ προστάξαντος τοῦ Γυμνοῦ πετέλα, φησί, τὸ δένδρον προσαγορεύει τὸν Ἀπολλώνιον ἐνάρθρον καὶ θήλει τῇ φωνῇ, καὶ τοῦ 20 τοῖς γε ἡμᾶς ὁ Φιλαλήθης πιστεύειν ἀξιοῖ. εἰτα Πυγμαίους ἄνδρας ὑπὲρ τὴν τούτων ἱστορεῖ χῶραν καὶ Ἀνθρωποφάγους καὶ Σκυάποδας σάτυρον τε πρὸς τοῦ Ἀπολλωνίου μεθυσκόμενον. ἐξ ἐκείνων δ' αὐτῶν ἐπᾶναισιν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὁμιλῶν τε πάλιν αὐτῷ καὶ προγνώσεις ἀνακοινοῦνται πρὸς Τίτον, καὶ δηχθέντα ἔφηβον ὑπὸ λυττῶντος κυνός, ὃν δὴ καὶ ἐμαντεύσατο, ὅς τις εἴη τὴν ψυχὴν, ὅτι ὁ τῆς Αἰγύπτου ποτὲ βασιλεὺς Ἀμασις, τῆς συμφορᾶς ἀπαλλάττει, μέχρι καὶ τοῦ κυνός 25 ἐπιτείνας τὸ φιλάνθρωπον. ταυτὶ μὲν οὖν τὰ πρὸ τῆς κατηγορίας αὐτῷ πεπραγμένα, ἐπιστῆσαι δ' ἄξιον δι' ὅλης τῆς πραγματείας, ὡς ὅτι καὶ ἀληθεύειν δοτῇ τῷ συγγραφεῖ τὰ παράδοξα, συνεργεῖα δαίμονος ἕκαστον αὐτῷ διαπεπραχθῆαι τούτων σαφῶς δεικνύται. τό τε γὰρ τοῦ λοιμοῦ προαισθῆσθαι ἴσως μὲν οὐκ ἀπερίεργον δόξειεν, εἰ [καθὼς αὐτός] ἀπὸ λεπτοτάτης καὶ καθαυτᾶς διαίτης κατείληπτο, ὡς αὐτὸς ἔφησεν, ἴσως δὲ καὶ αὐτὸ ἐξ ὁμιλίας δαίμονος αὐτῷ προμεμήνυτο. καὶ γὰρ 30 δὴ καὶ τὰ λοιπά, ὅσα κατὰ πρόγνωσιν διειληφώς τε καὶ προειρηκῶς εἰσῆκται, εἰ καὶ μυρίοις ἐλέγχοις ἐξ αὐτῆς πάρεστι τῆς τοῦ Φιλοστράτου γραφῆς εὐθύνειν, ὅμως ἵνα συγχωρηθείη καὶ τοῦτ' εἶναι ἀληθές, κατὰ περίεργον μηχανὴν εἰπομ' ἂν πρὸς δαίμονος αὐτῷ παρέδρου τινὰ τῶν μελλόντων, οὐδὲ γὰρ πάντα, κατείληφθαι. τοῦτο δὲ παρίσθησι σαφὲς τὸ μὴ δι' ὅλου καὶ περὶ πάντων 457 τὴν πρόγνωσιν αὐτὸν ἀποσώζειν, ἀπορεῖν δὲ ἐν πλείστοις καὶ πυνθάνεσθαι δι' ἄγνοίαν, ὅπερ οὐκ ἂν, εἰ θείας ἀρετῆς μετὴν αὐτῷ, πεπόνθει. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ παῦσαι τὸν λοιμόν, ὅποιον εἴληχε τὸ δρᾶμα, ὅτι φάσμα καὶ οὐδέν τι πλεόν ἦν, προδεδήλωται. ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ Ἀχιλλέως παρὰ τῷ αὐτοῦ μνήματι τί ἂν διατρίβοι τὰς ἐν μακάρων νήσοις, ὡς ἂν φήσεί τις, ἀπολείπονσα διαγωγάς, εἰ μὴ καὶ τοῦτο δαίμονος ἦν ἐπιφανείας παρουσία. καὶ τοῦ ἀσελοῦς δὲ μειρακίου σαφῶς ἔνοικον

1. ἢ ἐρμηνεύων. π. 3. ἄρ' οὖν. E. 4. τὸν τρόπον om. E. 6. τὸν om. E. ib. ἀκλείτους. E. 8. πολὺ μὲν. o. ib. προπείρας. p. o. πρὸ πείρας. a, m. 9. ἀφθόως ἐταίροις. p. ἐταίροις. E. ib. τῆς om. E. 11. γενομένων. a, m. Deest participium in o. 13. εἰ γὰρ οὖν. p. ib. Fo: παρ' αὐτοῖς πάση. 14. μὲν τοῖς. p. 19. θηλεία. E. 22. καὶ προγνώσεις et mg. γρ. κατὰ πρόγνωσιν. p. ib. ἀνακοινοῦνται. p. 26. συνεργεῖα. p. 28. οὐκ ἀπερίεργον δόξειεν C, E. Fo: οὐδὲ περίεργον δόξειεν ἂν. ib. καθὼς αὐτός ex inferioribus huc irrepsisse ratus inclusi. 30. πρόγνωσιν δ' εἰληφώς. E. 35. πεπόνθοι. C, E. Sc. πεπόνθει. 36. ἀλλὰ καὶ ψυχὴ et ὅτι ἡ in mg. p. 37. καὶ fuit in p ante τὰς. ib. ἀπολείπονσα. E.

5. cf. 103, 10. 15. cf. 110, 7. 20. cf. 123, 5. 21. cf. 123, 30. 22. cf. 124, 24. 23. cf. 129, 16. 28. cf. 152, 5.

456, 457, 34, 35.

δαίμονα, καὶ πάλιν, ἣν ἔφησεν ἔμπουσάν τε καὶ λάμιαν ἐμπεπαρωνηκέναι τῷ Μενίπῳ, μείζονι τάχ' ὥσως ἐξελέηλακε δαίμονι, ὁμοίως τε αὐτὸν καὶ τὸν τὰς φρένας παρατραπέντα νεανίαν ὑπὸ τοῦ λυττώντος κυνὸς αὐτόν τε τὸν δαιμονῶντα κύνα τῇ αὐτῇ μετέλλαξε μεθόδῳ. ὅρα δὴ οὖν, ὡς ἔφην, τὴν πᾶσαν αὐτῷ παραδοξοποιῶν, ὡς διὰ δαιμονικῆς ἀπετελεῖτο ὑπουργίας. τὸ γὰρ τῆς ἀναβιωδότης κόρης, εἴτ' ἔμπινους ὑπῆρχε σπινθῆρα ψυχῆς κατὰ τὸν συγγραφέα καὶ ἱκμάδα ἐπὶ τοῦ προσώπου φέρουσα, περιαιρετέον τῆς θανατοποιίας, οὐ γὰρ ἂν, ὡς καὶ πρόσθεν ἔφην, σιωπῇ τὸ τηλικούτο παρεδόθη ἐπ' αὐτῆς Ῥώμης βασιλέως ἐπιπαρόντος γεγεννημένον. μυρία μὲν οὖν καὶ ἄλλα πάρεστιν ἐκ τῶν αὐτῶν ἀναλέσασθαι συγγραμμάτων τό τε ἐν αὐτοῖς εὐέλεγκτον καὶ ἀσύστατον μυθῶδες τε καὶ τερατῶδες ἀπευθύνειν. ὅμως, ἐπεὶ γε οὐδὲ πολλῆς τὰ κατὰ τὸν ἄνδρα δεῖται σπουδαιολογίας, οὐχ' ὅτι γε ἐν θεοῖς καὶ παραδόξοις καὶ θανμασίαις, ἀλλ' οὐδ' ἐν φιλοσόφοις παρὰ τισὶ τῶν νῦν μνήμης ὑπαρχούσης αὐτοῦ τοῖς εἰρημένους ἀρκεσθέντες μετώμεν καὶ ἐπὶ τὸ ἔβδμον περὶ αὐτοῦ σύγγραμμα.

37 Κατηγορεῖται δὴτα γοητεῖαν ὁ ἀνὴρ. εἴτα Δημητρίῳ φιλοσόφῳ ἀποτρέποντι αὐτόν τῆς ἐπὶ τὴν Ῥώμην παρόδου μὴ πειθόμενος ἐπαχθῇ τινα καὶ φορτικὰ περὶ ἑαυτοῦ ὥδέ πως λέγει· „ἐγὼ δὲ γινώσκω μὲν πλείστα ἀνθρώπων, ἅτε εἰδὼς πάντα, οἶδα δὲ ὧν οἶδα τὰ μὲν σπουδαίοις, τὰ δὲ σοφοῖς, τὰ δὲ ἑμαυτῷ, τὰ δὲ θεοῖς.“ καὶ δὴ ὁ ἐν τούτοις πάντ' εἰδέναι μεγαλυνούμενος προσιὼν ἄγνοιάν τινων πρὸς τοῦ λόγου κατηγορεῖται. εἴτα Λάμῃς αὐτῷ μεταπλάττεται διὰ θανάτου φόβον τὸν φιλόσοφον ἐπικρυπτόμενος. ἄκουε δ' οὖν τοῦ συγγραφέως, ἃ περὶ αὐτοῦ φησὶν ἀπολογούμενος· „αἰτία μὲν ἦδε τοῦ μεταβαλεῖν τὸν Λάμιν τὸ τῶν Πυθαγορείων σχῆμα, οὐ γὰρ κακία γε αὐτὸ μεθεῖναι φησὶν, οὐδὲ μεταγνοῦς, τέχνην δὲ ἐπανέσας, ἣν ὑπῆλθεν ἐς τὸ συμφέρον τοῦ καιροῦ.“ ἐπὶ τούτοις ὁ Φιλόστρατος τέσσαρας αἰτίας τὰς δὴ εὐχερεῖς αὐτῷ πρὸς ἀπολογίαν νομισθεῖσας ἐκτίθησιν ἀπὸ πλείστων καὶ ἄλλων αὐτὰς ὁμολογῶν ἀνελέχθαι, ὧν ἡ μὲν τις ἦν, τί δὴτα μαθὼν οὐ τὴν αὐτὴν ἄσασιν ἔχοι στολὴν, ἡ δὲ, τοῦ χάριν οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν νεομικασί, τρίτην, πόθεν προείποι Ἐφεσίοις τὸν λοιμόν, ἐπὶ ταύταις, τίνι βαδίσας εἰς ἀγρὸν ἀνατέμει τὸν παῖδα τὸν Ἀρκάδα. πρὸς ταύτας δὲ φησὶ καὶ τὴν ἀπολογίαν αὐτὸν γεγραφέναι. πρότερον δ' ἵστορεῖ δεσμοῖς αὐτὸν παραδοθῆναι καὶ τι θανμαστὸν ἐνταῦθα κατεργάσασθαι· τῷ γὰρ τοι Λάμιδι μάλα λυπηρῶς, ὡς ἂν ἐπὶ συμφορᾷ τοῦ διδασκάλου, διακειμένῳ αὐτόματον ἐπιδείξει λελυμένον τοῦ δεσμοῦ τὸ σκέλος, εἴτα πάλιν ἀναλαβόντ' αὐτόν τῆς λύπης ἐνθεῖναι εἰς τὸ πρότερον σχῆμα τὸν πόδα. μετὰ τοῦτο κρινόμενον αὐτόν ἐπὶ βασιλέως Δομετιανοῦ γράφει [εἴτα δὴ] τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυθῆναι καὶ μετὰ τὴν τῶν ἐγκλημάτων λύσιν οὐκ οἶδ' ὅπως ἀκαίρως, μοι δοκεῖν, ἐν τῷ δικαστηρίῳ αὐτὰ δὴ ταῦτα ἀναφωνῆσαι „θός, εἰ βούλει, κάμοι τόπον, εἰ δὲ μή, πέμπε τὸν ληψόμενόν μου τὸ σῶμα, τὴν γὰρ ψυχὴν ἀδύνατον, μᾶλλον δὲ οὐδ' ἂν τὸ σῶμα τοῦμὸν λάβοις,

οὐ γὰρ με κτενέεις, ἐπεὶ οὗτοι μὀρσιμός εἰμι“.

καὶ δὴ ἐπὶ τούτῳ τῷ περιβοήτῳ ῥήματι ἀφανισθῆναι τοῦ δικαστηρίου φησὶν αὐτόν, καὶ ἐν τούτοις τὸ περὶ αὐτοῦ καταστρέφει δράμα.

39 Ὁ μὲν οὖν συγγραφεὺς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ δεσμοτήριον θαύματος κατὰ φαντασίαν, ὡς εἰκεν, ὑπὸ τοῦ παρέδρου δαίμονος τῷ Λάμιδι ἐωραμένου ἐπιφέρει λέγων „τότε πρῶτον ὁ Λάμῃς φησὶν ἀκριβῶς ξυνεῖναι τῆς Ἀπολλωνίου φύσεως, ὅτι θεία τε εἴη καὶ κρείττων ἀνθρώπου, μὴ γὰρ θύ-

4. ὑπουργίας. E. 5. Fo: εἴ γ'. 6. τηλικούτον. E. 7. ἐπὶ παρόντος. E. 8. πάρεστιν et γο. περίεστιν. p. 10. θεοῖς. C, E. Sc. θεοῖς. ib. καὶ παραδόξοις om. p. habet mg. 15. ἅτε δὴ εἰδὼς. E. 16. πάντ' εἰδέναι. p, π. πάντα εἰδ. E. 19. μὲν ἦδη. p, π, a, m, h. μὲν ἦδε o. ib. τὸν om. E. ib. Πυθαγορίων. π. ib. οὐ γὰρ κακία. p ante

corr., π. οὐ γὰρ κακίας. p ex corr., a, m, h. οὐ γὰρ ὡς κακίᾳ. o. 20. αὐτὸ. p. ib. μετεῖναι. m, o. ib. μετα-

γνοῦς. p, π. μεταγνοῦς αὐτό. E. 22. νομισθεῖς. p pr. m. corr. sec. ib. ὁμολογῶν καὶ ἄλλων αὐτὰς. E. 23. παθῶν. p, π. 24. ἀνατέμνει. E. 29. Includi εἴτα δὴ. 32. δέ. p. 33. κτενέεις. p.

1. cf. 75, 33. 2. cf. 129, 16. 3. cf. 85, 1. 14. cf. 135, 29. 19. cf. 138, 8. 21. cf. 151, 37. 25. cf. 148, 13. 31. cf. 152, 21. 37. cf. 148, 16.

σαντά τι. πῶς γὰρ ἂν ἐν δεσμοτηρίῳ; μηδὲ εὐξάμενον, μηδὲ εἰπόντα τι καταγελάσαι τοῦ δεσμοῦ
καὶ ἐναρμόδιαντα αὐτῷ τὸ σκέλος τὰ τοῦ δεδεμένου πράττειν.“ ἐγὼ δὲ οὐποτ’ ἂν καταγνοίην βρα-
δυτήτα τοῦ φοιτητοῦ, εἰ τὸν πάντα βίον συνὼν αὐτῷ καὶ διὰ τινων περιέργων ὁρῶν αὐτὸν ἀπο-
τελοῦντα τὰ παράδοξα οὐδὲν τι διαφέρειν αὐτὸν ἡγεῖτο τῆς θνητῆς φύσεως, ἀλλ’ ἔτι καὶ νῦν μετὰ
5 τοσαύτην θαυματουργίαν τὰ κατ’ αὐτὸν ἀγνοεῖ, εἰκότως δ’ ἀγωνιᾷ καὶ δέδιδε ὡς ὑπὲρ ἀνθρώπου,
μή τι πάθοι παρὰ προαίρεσιν. εἰ δὲ δὴ πρῶτον ἄρτι μετὰ τὴν τοσαύτην διατριβήν, ὅτι δὴ θεῖος
εἴη καὶ κρείττονος ἀνθρώπου φύσεως, συνήσιν, τὴν τοῦτου συνιδεῖν ἄξιον αἰτίαν, ἣν αὐτὸς ὁ συγ-
γραφεὺς δηλοῖ λέγων „μὴ γὰρ θύσαντά τι, μηδὲ ἐπευξάμενον, μηδὲ τι τῶν ἀπορρήτων εἰρηκότα“
τὸ παράδοξον ἰδεῖν αὐτὸν πεποιηκότα. οὐκοῦν τὰ πρότερον διὰ περιέργου μηχανῆς ἐτελείτο τῷ
10 ἀνδρί, διὸ μηδὲ καταπλήττεσθαι αὐτά, μηδὲ θαυμάζειν τὸν Δάμιν, εἰκότως δὲ νῦν τοῦτο πρῶτον
πέπονθεν, ὡς ξένον τινὸς ὑπ’ αὐτοῦ παρὰ τὰ συνήθη διαπεπραγμένον. πρὸς τὸ δειχθῆναι δὲ τοῦ
δεσμοῦ φάσμα καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀναχώρησιν τὰς πρὸς Δομετιανὸν αὐτοῦ τοῦ Ἀπολ-
λωνίου φωνὰς παραθεῖμην ἂν· δεσμοῖς γὰρ τοι αὐτὸν παραδοθῆναι προστάξαντος βασιλέως πάν-
τε ἀκολουθῶντος ὁ Ἀπολλώνιος συνελογίστατο ὡδί πως“ „εἰ μὲν γόητά με ἡγή, πῶς δῆσεις; εἰ δὲ δῆ-
15 σεις, πῶς γόητα εἶναι φήσεις;“ ἀντικρούσει γοῦν αὐτῷ τις ὡδί πως ἐκ τούτων ὁρμώμενος· εἰ μὲν
οὐ γόης, πῶς λέλυται σου τὸ σκέλος; εἰ δὲ λέλυται, πῶς οὐ γόης; καὶ εἰ τῷ ὑπομείναι τὸν δεσμὸν
οὐ γόης, τῷ μὴ ὑπομείναι καὶ κατ’ αὐτὸν ὁμολόγηται γόης. καὶ αὖ πάλιν, εἰ ὑπομείνας τὸ δικα-
στήριον οὐ γόης, τῷ δὲ διαδρᾶναι τοῦτο καὶ τοὺς ἀμφ’ αὐτὸν βασιλέα, λέγω καὶ τοὺς ἐν κύκλῳ
δορυφόρους, σαφῶς ἀναπέφονται γόης. ὅθεν, μοι δοκῶ, συνησθημένος ὁ λόγος θεραπευεῖ τὸ
20 γεγονός ὡς δὴ ἄνευ θυσίων καὶ ἐπιδῶν ἀρρήτων τινὶ καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπου δυνάμει τοῦ παραδόξου
πεφηνότος. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐς μακρὰν αὐτίς ὁ τῆς φύσεως παραστήσεται ἔλεγχος· ἀντίκα γὰρ τινος 40
ἐπιστάντος αὐτῷ καὶ φήσαντος „ἀφῆσί σε, ὦ Ἀπολλώνιε, τουτωνὶ τῶν δεσμῶν ὁ βασιλεὺς καὶ
ἐλεύθερον δεσμοτήριον συγχωρεῖ οἰκεῖν“ ὁ κρείττων ἢ ἄνθρωπος καὶ τῶν μελλόντων προγνώστης
κωφοῦ τε ξυνεῖς καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούων

25 ὑπὸ τῆς ἄγαν, ὡς εἰκός, περιχαρείας ἀποπεσὼν τῆς προγνώσεως πυνθάνεται λέγων „τίς οὖν ὁ
μετασκευάσων με ἐντεῦθεν;“ ὁ δὲ „ἐγώ,“ ἔφη „καὶ ἔπον.“ εἴτα καὶ λόγον ἀπολογίας ὁ θειότατος 41
μάλα γε πεφροντισμένως συντάττει, ἀγνοῶν, ὅτι δῆτα εἰς μάτην αὐτῷ σπουδασθήσεται ἡ γραφή.
οἴεται μὲν γὰρ ἀκούσεσθαι αὐτοῦ ἀπολογουμένου βασιλέα, καὶ ὡς ἀκουσόμενον γε σφόδρα πιθα-
νῶς παρασκευάζεται τὴν ἀπολογία, ὁ δὲ ταύτην μὴ ἀναμείνας εἰς οὐ δέον αὐτοῦ τὴν σπουδὴν
30 κατεστήσατο. ἄκουε δὴ οὖν καὶ περὶ τούτων, οἷά φησιν ὁ ἔλεγχος· „ἐπεὶ δὲ καὶ λόγος αὐτῷ συνε-
γράφη τις ὡς πρὸς ὕδωρ τὴν ἀπολογία ἀφήσονται, ξυνεῖλε δὲ αὐτὸν ὁ τύραννος ἐς αἷς εἰρηκα
ἐρωτήσεις, ἀναγεγράφθω καὶ ὁ λόγος.“ ὅρα δὴ, πῶς τοῦ μέλλοντος πορρωτάτω τυγχάνων ὁ πάντα
θειότατος μετὰ πλείστης ὀφθῆς φροντίδος ὡς πρὸς ὕδωρ τὴν ἀπολογία ποιησόμενος ἐσπούδαζεν.

461 Ἀλλὰ γὰρ διεξιτητέον καὶ τὴν εἰς μάτην αὐτῷ πεποιημένην ἀπολογία, ἧ, ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα 42
35 ἐν ταύτῃ, Δομετιανῷ προσφωνῶν ἀπανθαδίζεται λέγων, ὡς ἄρα Οὐεσπασιανὸς „σε μὲν βασιλέα
ἐποίησεν, ὑπ’ ἐμοῦ δὲ ἐγένετο.“ βαβαὶ τῆς ἀλαζονείας, ἣν οὐτι γὰρ ὁ τυχών, ἀλλ’ οὐδὲ εἰ φιλόσο-
φός τις ἀληθῶς καὶ τὴν ἀνθρωπείαν ὑπεραίρων ἐγερόναι φύσιν, ἐτεραπεύσατο ἂν μὴ οὐχὶ δίκην
ἀνοίας παρὰ τοῖς ἔμφροσιν ὑποσχών. εἴτα δὲ τῆς κατ’ αὐτὸν ὑποψίας ἑαυτὸν ἀπολυόμενος ταῦτα

1. ἂν om. E, habent p, π. 2. βραδυτήτος. p. βραδυτήτα. E. Sc. βραδυτήτα. 5. δὲ. E. ib. δέδεικεν. p. 10. Excidit
verbum, e. g. φησὶ. 14. ξυνελογίστατο. p. 17. καὶ κατ’ αὐτὸν. p. κατ’ αὐτὸν. E. 19. ἐναπέφηνεν ὁ γόης. E. ἀναπέφηνεν
ὡς
γόης. p. ubi mg. ἀναπέφονται. ib. Fo: ὁ δὴ. μοι δοκεῖν. 21. παραστήσεται. E. 23. προγνώστης. E. 26. με. p, π.
μ. E. 27. συντάττει πεφρ. E. 28. ἀκουσθήσεσθαι. C, E. Sc. ἀκούσεσθαι. ib. βασιλέως. E. 29. ἐς οὐδὲν. E. 30. φη-
σιν μαρτυρῶν, et adscr. ὁ ἔλεγχος. p. ib. ἐπειδὴ δὲ. E. ib. ξυνέγο. π. 31. ὥσπερ ὕδωρ. a, m. 33. ποιησόμενος.
p, π. 36. βαβαὶ et mg. γρ. παπαί. p. 37. καὶ κατὰ ἀνθρωπείαν. E. 38. Fo: παρασχών.
8. cf. 148, 18. 14. cf. 146, 22. 22. cf. 149, 5. 30. cf. 152, 31. 35. cf. 154, 9.

περὶ γοήτων φησὶν· „ἀλλὰ τοὺς γόητας ψευδοσόφους φημί, τὰ γὰρ οὐκ ὄντα εἶναι παρ' αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄντα ἄπιστα εἶναι.“ καταμάθοι δ' οὐν τις ἐκ τῆς ὅλης πραγματείας καὶ τῶν ἐν μέρει δεδηλωμένων, πότερά ἐν θείοις καὶ φιλοσόφοις ἢ ἐν γόησιν αὐτὸν κατατακτέον, ἐπιστήσας οἷς τε αὐτὸς περὶ γοήτων καὶ ψευδοσόφων εἶρηκε καὶ οἷς δεδήλωκεν ἢ κατ' αὐτὸν ἱστορία· δοῦντες τε γὰρ καὶ πτελέει ἐνάργθω καὶ θήλει φωνῇ λαλοῦσαι καὶ τρίποδες αὐτόματοι φοιτῶντες καὶ χάλκεοι θεράποντες διακονοῦμενοι πίθοι τε ὕμβρων καὶ ἀνέμων καὶ σανδαράκινου ὕδατος καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα εἰσῆκται, παρ' οἷς ἡγεῖτο θεοῖς, οὗς καὶ οὐκ ὦκει διδασκάλους ἐπιγράφεσθαι, τίνος ἂν εἶεν παραστατικά ἢ τῶν „τὰ οὐκ ὄντα εἶναι καὶ τὰ ὄντα ἄπιστα εἶναι“ παραδεικνύοντων; οὗς αὐτὸς γόητας ὀνομάζων ψευδοσόφους ὑπάρχειν ἀποφαίνεται. ἦτοι οὐν ἐπὶ τούτοις ὁ θεὸς καὶ ἐνάρετος καὶ θεοῖς κεχαρισμένος τὸ σοφίας ἀναδησάμενος βραβεῖον αὐτοῦ Πυθαγόρου καὶ τῶν, ὅσοι μετ' ἐκείνῳ, ¹⁰ θειότερος ἀληθῶς καὶ μακρῶς εὐδαιμονέστερος ἂν κριθείη, ἢ ἔμπαλιν ψευδοσοφίας ἀλὺς κακοδαιμόνων ἀποίεται τὰ πρωτεῖα.

43 Πάλιν δ' ἐν τῇ γραφῇ περὶ Μοιρῶν ἰσχύος φιλοσοφῆσαι αὐτὸν ἐν Ἰωνίᾳ φησὶ διδάσκοντα οὕτως ἄτρεπτα εἶναι, ἃ κλώθουσιν, ὥς εἰ καὶ βασιλείαν τῷ ψηφίσαιτο ἑτέρῳ ἢ δὴ ὑπάρχουσιν, οὐδ' ἂν ἀποκτείνειε τις τοῦτον, ὥς μὴ ἀφαιρεθείη ποτὲ ὑπ' αὐτοῦ τὸ ἄρχειν, καὶ ἂν ἀναβιῶναι ¹⁵ ἀποθανῶν ὑπὲρ τῶν δοξάντων ταῖς Μοίραις. καὶ τούτοις ἐπιλέγει αὐταῖς συλλαβαῖς „ὅτ' ἐπέρωται γενέσθαι τεκτονικῶ, οὗτος, κἂν ἀποκοπῇ τῷ χεῖρε, τεκτονικὸς ἔσται, καὶ ὅτ' ὡς νίκην ἐν Ὀλυμπίᾳ ⁴⁶² δρόμον ἄρασθαι, οὗτος δ', οὐδ' εἰ πηρωθείη τὸ σκέλος, ἀμαρτήσεται τῆς νίκης, καὶ ὅτ' ἔνευσαν Μοῖραι τὸ ἐν τοξικῇ κράτος, οὗτος, οὐδ' εἰ ἀποβάλῃ τὰς ὄψεις, ἐκπεσεῖται τοῦ εὐσκόπου.“ τούτοις τὸν ἄρχοντα κολακεύων ἐπιφέρει λέγων „τὰ δὲ τῶν βασιλέων ἔλεγον ἐς τοὺς Ἀκρισίους δῆπου ²⁰ ὁρῶν καὶ τοὺς Λαίους Ἀστυάγην τε τὸν Μῆδον καὶ πολλοὺς ἑτέρους εὖ τίθεσθαι τὰ τοιαῦτα δόξαντας, ὧν οἱ μὲν παῖδας, οἱ δὲ ἐγγόνους ἀποκτείνειν οἰηθέντες ἀφηρέθησαν ἀπ' αὐτῶν τὸ βασιλεύειν ἀναφύοντων ἐπ' αὐτοὺς ἐξ ἀφανοῦς ξὺν τῷ πεπωμένῳ, καὶ εἰ μὲν ἡγάπων κολακευτικῇ, εἶπον ἂν καὶ τάδε ἐντεθυμῆσθαι, ὅτε ἀπείληφο μὲν ὑπὸ Βιτελλίου, κατεπίμπρατο δὲ ὁ ναὸς τοῦ Διὸς περὶ τὰς ὁρῶν τοῦ ἄστεος, ὁ δ' εὖ κείσεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν, εἰ μὴ διαφύγοις αὐ- ²⁵ τόν — καίτοι μειράκιον ἱκανῶς ἦσθα, καὶ οὐπω οὗτος — ἀλλ' ὅμως, ἐπεὶ Μοίραις ἐδόκει ἕτερα, ὁ μὲν ἀπώλετο αὐταῖς βουλαῖς, σὺ δὲ τὰ ἐκείνου νῦν ἔχεις. ἐπεὶ δὲ ἁρμονία κολακευτικῇ ἄχθομαι, δοκεῖ γάρ μοι τῶν ἐκρύθμων τε καὶ οὐκ εὐφρόνων εἶναι, τετμήσθω μοι ἥδε ἢ νευρὰ καὶ μηδὲν ἡγρῶ τῶν σῶν ἐντεθυμῆσθαι με.“ διὰ τούτων δὲ ὁμοῦ τὸν ἄνδρα κόλακα καὶ ψεύστην καὶ πάντα μᾶλλον ἢ φιλόσοφον ὁ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας παρίσθησι λόγος, τοσαῦτα γὰρ πρότερον εἰπὼν κατὰ τοῦ Δομε- ³⁰ τιανοῦ κολακεύει νῦν ὁ γεννάδας καὶ καθυποκρίνεται ὥς οὐδέν τι κατ' αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ τῶν περὶ Μοιρῶν αὐτῷ καὶ ἀνάγκῃ ἐν Ἰωνίᾳ κεινημένων. ἀνάλαβε δὴ τα τὴν ἱστορίαν, ὃ συγγραφεὺς, καὶ τῆς λήθης διανήψας τὰ πρότερόν σοι γραφέντα λαμπρὰ καὶ φιλαλήθει δίελεθε τῇ ⁴⁶³ φωνῇ, μηδὲν ὑποστειλάμενος, ὥς ἐν Ἐφέσῳ διατρέβων „ἀφίστη Δομετιανοῦ τοὺς ἄνδρας καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐρῶννυε σωτηρίας καὶ τὰς μὲν ἐπιστολιμαίους ὁμιλίας οὐκ ἀσφαλεῖς αὐτοῖς ᾔετο, ³⁵ τῶν δὲ ἐταίρων τοὺς σωφρονεστάτους ἄλλοτε ἄλλον ἀπολαμβάνων „διάκονον“ ἔλεγε „ποιούμαι σε ἀπορρήτου λαμπροῦ, βαδίσαι δὲ σε χρὴ ἐς Ῥώμην παρὰ τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα καὶ διαλεχθῆναι

2. ἀπιστεῖσθαι. o. ib. Fo: ἂν τις. 3. πιστεύσας. E. 5. θήλει. p. θηλεία. E. 6. τοιαῦτα om. E. 8. εἶναι eras. π. ib. ἄπιστα. o. 11. κριθείη. C, E. Sc. ἂν κριθείη. 13. ἐν om. E. 14. βασιλείας. a, m, h. ib. τούτῳ. E. 15. οὐκ ἂν. E. ib. ἂν om. E. 16. Fo: ἀναβιῶν. 17. οὕτως. p, π. 18. δ'. deleverim. 19. ἀποβάλλει. a, h, et m, ubi γρ. ἀποβάλῃ. ib. τοῦ

εὐσκόπου. E. τοῦ σκόπου. p. τοῦ εὐσκόπου. π. 21. Ἀστυάγην. π. ib. ἄλλους. E, in m. γρ. ἑτέρους. 22. ἀποκτείνειν. p. ἀποκταίνειν. π. ib. Fo: ὑπ' αὐτῶν. 23. ξὺν. π. 24. τὰ σά. o. ib. νεῶς. E. 26. ἐπὶ. Eet π ante corr. 27. ἁρμονία κολακευτικῇ. p, π. 28. ἐκρύθμων. p. ἐκρυθμῶν. π. 32. τῶν ἐν Ἰ. p sic corr. 33. τῆς ἀληθείας. C, E. Sc. τῆς λήθης. ib. λαμ- ἀπο

παρὰ καὶ φιλαλήθει. p. 34. τοὺς om. E. 35. τῆς om. E. 36. διαλαμβάνων. p sic corr. 37. ἀπορρήτου. p. ib. καὶ τὸν δεῖνα om. o. καὶ δεῖνα. p.

1. cf. 155, 6. 13. cf. 162, 32. 16. cf. 163, 36. 20. cf. 164, 3. 34. cf. 132, 12.

οί,“ καὶ „διελέγετο μὲν ὑπὲρ Μοιρῶν καὶ ἀνάγκης καὶ τὸν λόγον διήει, ὅτι μὴδὲ οἱ τύραννοι τὰ Μοιρῶν οἱοὶ βιάζεσθαι,“ καὶ ὡς „χαλκῆς εἰκόνας ἰδρυμένης Διομετιανοῦ πρὸς τῷ Μέλῃτι ἐπιστρέψας ἐς αὐτὴν τοὺς παρόντας „ἀνόητε“ εἶπεν „ὡς πολὺ διαμαρτάνεις Μοιρῶν καὶ ἀνάγκης· ὃ γὰρ μετὰ δὲ τυραννεύσαι πέπρωται, τοῦτον καὶ εἰ ἀποκτείνεις, ἀναβιώσεται.“ ὁ δὲ μετὰ τοὺς τοιουτοῦ λόγους κολακεύων τὸν τύραννον καὶ μηδὲν τι τούτων ὡς πρὸς αὐτὸν εἰρησθαι αὐτῷ κατειργασμένους πῶς οὐ μοχθηρίας ἀπάσης καὶ ἀνελευθερίας κριθεῖν, εἰ μὴ ἄρα ψευδηγόρους τινὰς καὶ κατηγόρους τοῦ ἀνδρός. οὐχὶ δὲ ἀληθεῖς συγγραφεῖς θείη τις τοὺς ταῦτα μνήμη παραδεδωκότας; καὶ ποῦ τοῦ Φιλαλήθους „οἱ παιδεύσεως μὲν ἐπὶ πλείστον ἦκοντες. τὸ δ’ ἀληθὲς τιμῶντες συγγραφεῖς Δάμῃς τε ὁ φιλόσοφος ὁ καὶ συνδιατρίψας τῷ δηλούμενῳ καὶ Φιλόστρατος ὁ Ἀθηναῖος,“ ἀφ’ ὧν ταῦτα παρατίθεται, οὗς σαφῶς οὕτως ἐναντιολογοῦντας κομπάζοντάς τε ἀληθῶς καὶ τοῖς μαχομένοις παρισταμένοις ψεύστας ἐναργῶς καὶ ἀπαιδέντους καὶ γόητας τῆς ἀληθείας τὸ φέγγος διήλεγε. ἐπὶ πᾶσι τὸν Ἀπολλώνιον ἀπαλλαγέντα τοῦ δικαστηρίου ἐν Λεβαδείᾳ [ἐλθεῖν] ἱστορεῖ βου-
 44 λόμενον εἰς Τροφωνίου κατελθεῖν μὴ ἐπιτρέπεσθαι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων γόητα καὶ τούτων ἡγούμενων αὐτόν. καίτοι ἄξιον ἀπορῆσαι παραθέμενον τὰς ἐν ἀρχῇ τοῦ Φιλοστράτου λέξεις, ἐν αἷς
 15 ἀπορῶν, ὅτι δὴ γόητα αὐτὸν ὑπειλήφασιν αὐτὰ δὴ ταῦτα θαυμάζει λέγων Ἐμπεδοκλέα μὲν καὶ
 464 Πυθαγόραν καὶ Δημόκριτον τοῖς αὐτοῖς μάγοις ὁμιληκότας οὕτω ὑπῆλθαι τέχνη, Πλάτωνά τε παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερέων τε καὶ προφητῶν πολλὰ παρειληφότα καὶ ταῦτα τοῖς ἰδίῳις ἀναμύ-
 ξαντα λόγοις οὐδαμῶς δόξαι τισὶ μαγεύειν, τούτων δὲ οὕτω γινώσκεισθαι παρ’ ἀνθρώποις, ὅτι δὴ ἀπὸ τῆς ἀληθινῆς ὁρμῶτο σοφίας, μάγον δὲ αὐτὸν πάλαι τε καὶ εἰσέτι νῦν νενομίσθαι τῷ μάγοις
 20 Βαβυλωνίαν Ἰνδῶν τε Βραχυᾶσι καὶ τοῖς Αἰγυπτίων Γυμνοῖς ὁμιληκέναι. τί δῆτα οὖν εἰρήσεται πρὸς αὐτόν; ὃ οὗτος, τῷδε τῷ ἀνδρὶ τηλικούτου ἐπεχειρεῖτο, ὡς μόνον γόητα πάλαι τε καὶ εἰσέτι νῦν νενομίσθαι παρὰ τοὺς τηλικούτους ἄνδρας, οἱ τῶν αὐτῶν αὐτῷ, ὡς φῆς, διδασκάλων πεπει-
 ραμένοι διέπρεψαν μὲν καὶ καθ’ οὗς ἐγνωρίζοντο χρόνους καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα δὲ τῆς σφῶν φι-
 λοσοφίας αἰοίδιμον καταλελοίπασι τὴν ἀρετὴν, εἰ μὴ ἄρα πέρα τῶν προσηκόντων ἐγχειρῶν τοῖς εὖ
 25 φρονοῦσι φανερὸς καθίστηται; αὐτίκα τῶν νῦν εἰσιν, οἱ περιεργους μηχανὰς τῇ τοῦ ἀνδρός ἀνα-
 κειμένας προσηγορία κατελιφέναι λέγουσιν. ἀλλ’ οὐκ ἔμοιγε τούτοις φίλον προσέχειν τὸν νοῦν. ἀλλὰ γὰρ καὶ περὶ τῆς τελευταίας τάνδρος ἀκόλουθα τοῖς προτέροις συντάττων οὐδὲν ἀληθὲς ἐξέφηεν εἰδέναι, τοὺς μὲν γὰρ ἐν Ἐφέσῳ τελευτῆσαι αὐτὸν ἱστορεῖν, τοὺς δὲ ἐν Αἰνῶ παρελθόντα ἐς τὸ ἱερόν τῆς Ἀθηνᾶς, ἄλλους δὲ ἐν Κρήτῃ. καὶ τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ περὶ αὐτὸν τέλους κατασκε-
 30 δάσας βούλεται αὐτὸν ἐς οὐρανὸν αὐτῷ σώματι χωρῆσαι. ἐσδραμόντος γὰρ ἐς ἱερόν φησι κλει-
 σθῆναι τὰς πύλας καὶ τινὰ ὥδην ἀδόκητον παρθένα ἐκπεσεῖν. τὸ δὲ ἄσμα εἶναι· „στεῖχε, στεῖχε ἐς οὐρανόν, στεῖχε.“ λέγει δέ, ὡς μήτε τάφῳ μήτε κενотаφίῳ τοῦ ἀνδρός πῶ περιτύχοι, καίτοι τῆς γῆς, ὅποσιν ἐστίν, ἑαυτὸν ἐπελθόντα, καὶ βούλεται αὐτῷ ἢ διάνοια μὴδὲ ὅλως θανάτου τὸν ἄνδρα θιγεῖν.
 465 πρῶτον μὲν γὰρ ἀμφιβάλλων περὶ τοῦ τρόπου, καθ’ ὃν ἐτελεύτα, φησὶν „εἴγε ἐτελεύτα“, ὕστερον
 35 δὲ διαρρήδην καὶ ἐς οὐρανὸν αὐτὸν χωρῆσαι φάσκει. ὅθεν ὡς δὴ τοιοῦτον ὄντα καὶ κατὰ τὸ προ-
 οίμιον τῆς [βίης] γραφῆς καὶ καθ’ ὅλην τὴν γραφὴν Πυθαγόρου καὶ Ἐμπεδοκλέους θεϊότερόν φησι προσεληλυθέναι φιλοσοφία.

Ἀλλὰ γὰρ ἐν τούτοις περιγραφόμενον τοῦ λόγου βραχέ’ ἄττα περὶ Μοιρῶν καὶ εἰμαρμένης
 45 φέρε διαλάβωμεν, ὃ τι καὶ βούλοιτο δι’ ὅλης αὐτῷ τῆς ὑποθέσεως ὁ λόγος τὸ μὲν ἐφ’ ἡμῖν ἀναι-
 40 ρῶν, ἀνάγκην δὲ εἰσάγων καὶ εἰμαρμένην καὶ Μοίρας, διαθροῦντες, ταύτῃ γὰρ ἡμῖν ἐντελῶς καὶ

1. Fo: καὶ ὡς „διελ. 4. μετὰ σε. o. ib. τυραννεύσαι. p. ib. τοῖους διαλόγους. E. 5. αὐτῶν. p. 6. Excidit ἄν.
 12. ἐν Λεβαδείᾳ. p. ib. Inclusi ἐλθεῖν. ib. βουλ. τε. C. E. Sc. βουλόμενον. 13. ἐλθεῖν. supraser. κατ. p. 16. γρ.
 τέχναις. m. mg. ex p. 17. γὰρ παρὰ. p. 19. ὁρμῶντο. p. ὁρμᾶτο. E. Sc. ὁρμῶτο. 21. Fo: τί τοιοῦτον. ib. καὶ
 νῦν νενομ. εἰσέτι. E. 22. αὐτῷ om. E. ib. πεπειρασμένοι. E. 24. αἰοίδιμον. E. 25. φανερώς. p. 26. ἐμοί γε. o.
 ib. φίλον τούτοις. E. 27. τοῦ ἀνδρός. E. 28. ἱστορεῖ. E. ib. Excidit in C, E παρελθόντα. 32. μήτε τάφῳ om. E.
 33. Fo: πλείστην ἑαυτὸν ἐπελθεῖν. ib. γρ. μήτε ὅλως. m. mg. 34. φησὶν, εἴγε ἐτελεύτα om. E. ib. φάσκει om. p.
 36. τῆς βίης γραφῆς om. a, h, o; habet m. mg. Inclusi βίης. 37. καὶ παρεληλυθέναι. E.

1. cf. 132, 19. 2. cf. 132, 21. 12. cf. 168, 33. 15. cf. 2, 8. 27. cf. 172, 1. 34. cf. 171, 31.

464, 465, 44, 45.

ἢ ἐν δόγμασι ψευδοδοξία τάνδρὸς διευθυνθήσεται. εἰ δὲ οὖν κατὰ τὸν τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφίας λόγον ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος, τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον, τὸ δ' ἄλλο κινεῖν καὶ ὑφ' ἑτέρου κινούμενον παῦλαν ἔχον κινήσεως παῦλαν ἔχει ζωῆς, καὶ αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀναίτιος, τίς αἰροῖτο λόγος, ἄκουσαν, οὐχὶ δὲ κατὰ προαίρεσιν, ἀψύχου δίκην σώματος ἔξωθεν ποθεν κινουμένην καὶ ὥσπερ εἰ νευροσπαστουμένην ὥδε κάκεισε τὴν ἀεικίνητον ἄγεσθαι φύσιν μηδὲν μηδαμῶς ἐξ ἰδίας 5 ὁρμῆς καὶ κινήσεως ἐνεργοῦσαν, μηδὲ εἰς ἑαυτὴν τὴν τῶν δρωμένων ἀναφέρουσαν αἰτίαν ταύτην τε μήτε φιλοσοφοῦσαν ἐπαινετέαν τυγχάνειν μήτ' αὖ ψεκτὴν κακίας ἐμπλεων καὶ πονηρίας; τί δὴ τα οὖν Εὐφράτῃ λοιδορούμενος καταμέμφῃ, ὃ τῶν, εἰ μὴ παρ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐξ εἰμαρμένης ἐπὶ τὸ κέρδος ἐκδούς, ὥς αὐτὸς ἀξιοῖς, ὀλιγώρει φιλοσοφίας; τί δὲ καὶ γόησιν ἐνυβρίζεις ψευδοσόφους ἀποκαλῶν ὑπὸ Μοιρῶν, ὥς ἡγῇ, καθελκομένους ἐπὶ τὸν κακοδαίμονα βίον; τί δὲ κακίαν ἀπλῶς 10 ὀνομάζεις, καὶ πονηρὸς τις ἀνθρώπων οὐκ ἐν δίκῃ κρίνεται παρὰ σοὶ τὸν ἐξ ἀνάγκης εἰμαρμένον ἀποπληρῶν ὅρον; ὥς ἐμπαλιν τίνι λόγῳ Πυθαγόραν σεμνολογῶν θαυμαστὸν ἐπιγράφῃ διδάσκαλον, καὶ Μοιρῶν παίρνιον, ἀλλ' οὐκ ἐραστὴν ὄντα φιλοσοφίας οὐκ ἀπολείπεις ἐπαινῶν, Φρασῶτης δὲ καὶ Ἰάργας οἱ Ἰνδῶν φιλόσοφοι τί μᾶλλον παρὰ σοὶ θεῶν ἀπηνέγκαντο δόξαν μηδὲν τι παιδείας ἰδίον, 15 μηδ' ἀρετῆς ἀπενεργάμενοι κλέος; Νέρωνος δ' ὡσαύτως καὶ Δομετιανοῦ τί οὐχὶ Μοίραις καὶ ἀνάγκῃ 466 τὴν ἀκόλαστον περιάπτεις ἀγερωχίαν πάσης αἰτίας καὶ παντὸς ἐγκλήματος ἐλευθερῶν τοὺς ἀνδρας; ἀλλὰ καὶ εἰ τῷ πέπρωται, ὥς φῆς, δομικῶ καὶ τοξικῶ καὶ τεκτονικῶ, οὕτω δὲ καὶ εἰ γόητι τὸν τρόπον ὄντι μάγῳ ἀναφανῆναι μισαιφόνῳ τε καὶ πονηρῷ καὶ ἀκολάστῳ, πάντως πονεῖ ἐξ ἀνάγκης τοιοῦσδε τις ἀποβήσεται. τί δὴ τα οὖν περινοστών τοῖς μὴ οἰοῖς τε τυχεῖν διορθώσεως ἀρετὴν προκηρύττεται; ἢ τί καταμέμφῃ τοῖς τὴν μοῖραν, ἀλλ' οὐ τὴν προαίρεσιν ἀτοπωτάτοις; τί δὲ καί, 20 εἰ αὐτῷ σοὶ πέπρωτο θεῖον ὄντι τὴν φύσιν ὑπερᾶραι βασιλέων δόξης, εἰς διδασκάλων ἐφοίτας καὶ φιλοσόφων Ἀραβίους τε καὶ Βαβυλωνίους μάγους καὶ σοφοὺς Ἰνδῶν ἐπολυπραγμόνους; πάντως γὰρ πονεῖ καὶ τῆς τούτων δίχα κοινωνίας τὰ ἐκ Μοιρῶν ἐτελεῖτό σοι. τί δὲ καὶ οἷς νομίζεις θεοῖς τὰ μελιττοῦντα καὶ τὸν λιβανωτὸν εἰς μάτην ὀίπτεται, εὐσέβειάν τε ἐπιμορφαζόμενος ἐπ' εὐχὰς τρέπεσθαι τοὺς ἐταίρους παρορμᾶς; αὐτὸς τε εὐχόμενος τί παρὰ θεῶν αἰτεῖς, ὅποτε καὶ τούτων ὁμολογεῖς 25 τὴν εἰμαρμένην κρατεῖν; καὶ μὴν ἔδει τοὺς ἄλλους θεοὺς παραμειψάμενον ἀνάγκῃ μόνον καὶ Μοίραις θῦναι καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ μᾶλλον τὴν εἰμαρμένην προτιμᾶν. οὕτω δ' ἂν σοὶ θεοὶ μὲν οὐκέτ' ἂν ἦσαν καὶ εἰκότως, ἅτε μηδὲ ἀνθρώπους οἰοί τε ὠφελεῖν. ἀλλὰ καὶ εἰ πέπρωτο τοὺς Ἐφεσίους ἀλῶναι λοιμῷ πολλίτας, τί τάναντία νομοθετῶν παρακροῦν τὴν εἰμαρμένην; μᾶλλον δὲ πῶς ὑπερῆρας τὴν Μοῖραν, τρόπαιον ὥσπερ κατ' αὐτῆς ἀράμενος; εἰ δὲ καὶ τῆς Κλωθούς ἐπὶ τῇ κόρῃ τὸ 30 νῆμα πέρας εἰλήχει, πόθεν ἐξ ὑπαρχῆς μετὰ θάνατον ἀναδησάμενος τῷ μίτῳ τὸν ἄτρακτον, ζωοποιὸς αὐτῇ παραπέφηνας; ἀλλ' ἴσως Μοῖραι καὶ σεαυτὸν ἐπὶ ταῦτ' ἤγον. οὐτὶ πῶ φήσεις κατ' ἀξίαν, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ὃς πρὸ τῆς εἰς τοῦτο τὸ σῶμα παρόδου τῶν ἐν θαλάττῃ καὶ κύμασι διατριβόντων γεγενῆσθαι σεαυτὸν λέγεις, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, ὥς εἰκὸς καὶ τοῦτο. οὐκ οὐκ θανμάσιος οὐτε τῆς πρώτης γενέσεως καὶ τροφῆς, οὐτε τῆς ἐγκυκλίου παιδείας, οὐτε τῆς ἐν ἀκμῇ σῶφρονος ἀγωγῆς, 35 οὐτ' ἀσκήσεως τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ, ἣν δ' ἄρα τις Μοιρῶν ἀνάγκῃ καὶ εἰς Βαβυλωνίους ἐλαύνουσα, ὠιδούμενος δ' ὥσπερ καὶ τοῖς Ἰνδῶν ὀμίλεις σοφοῖς, καὶ ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους δὲ Γυμνοὺς οὐχ ἢ προαίρεσις, οὐδ' ὁ φιλοσοφίας πόθος, Μοῖρα δὲ ἤγεν ἄρχονσα καὶ ἐπὶ τὰ Γάδειρα καὶ τὰς Ἡρακλείους στηλάς ἐφ' ὃν τε καὶ ἐσπέριον Ὁκεανὸν ἀλᾶσθαι καὶ αὐταῖς ἀτράκτοις εἰς μάτην ἐξεβιάζετο περιστρέ-

1. τῆς om. E. 2. ἄλλο κινεῖν καὶ om. E. 3. Fo: τίς αἰρεῖ λόγος. 7. γρ. ἐπαίνον ἀξίαν. p. ib. ἐμπλεω. p. 9. τί δαί. p. ib. καὶ om. E. 10. τί δαί. p. 12. Fo: καὶ ἐμπαλιν. 14. Ἰνδῶν. C, E. Sc. οἱ Ἰνδῶν. ib. παρὰ σοὶ ut 11. o. 17. εἰ τῷ. o. ib. γενέσθαι ante οὕτω add. o. ib. δὴ γὰρ. E. ib. καὶ. C, E. Sc. καὶ εἰ. 18. μάγον. C, E. Sc. μάγῳ. 19. τοιὸς δέ. o. 20. προκηρύττει. E. 21. βασιλέως. E. 22. γρ. Ἀραβίων. m. mg. ib. γρ. πάντως. m. mg. πάντα. 5. 23. τί δαί. p. 24. μελιττοῦντα. p, π. ib. ὀίπτεται. p. 25. τὴν εἰμαρμένην ὁμολογεῖς. E. 27. ἀν' ἀνάγκῃ μόνον. p (sic). 28. ἐπέπρωτο. E. ib. Ἐφεσίους. p. 29. παρακροῦν. a, m. παρακρούεις. o. 33. γε δεῖ. o. 36. οὐκ C, E. Sc. οὐτ'. ib. ἣν ἄρα. C. 37. καὶ τῶν Ἰνδῶν. E. ib. ὀμίλει. p. ὀμίλει. m. 39. ἐφ' ὃν. p. 21. cf. 2, 4.

φρεσθαι. εἰ δὲ δὴ μετεληφέναι τι σοφίας αὐτὸν ἐκ τούτων εἴποι τις, Μοῖρα καὶ τούτων αἰτία καὶ οὐκέτ' ἂν ἐν φιλομαθείῃν ὁ ἀνὴρ καταλεχθῇ, οὐδ' ἂν εὐλόγως θαυμάσθῃ τῆς οὐ κατὰ γνώμην, ἀλλὰ κατὰ ἀνάγκην αὐτῷ πορισθείσης φιλοσοφίας. ἐν ἴσῳ δ' ἂν συγκρινόμενος εἴη κατ' αὐτὸν Πυθαγόρας αὐτὸς καὶ τι τερατώδες καὶ ἀπεριμύμενον ἀνδράποδον, Σωκράτης αὐτὸς φιλοσοφίας ὑπερ-
 5 αποδυνήσκων καὶ οἱ τοῦτον θανάτου ἄξιον γραψάμενοι, Διογένης τε καὶ τὰ Ἀθηναίων μειράκια, καὶ ἅπλως εἰπεῖν ὁ σοφώτατος οὐκ ἂν διαφέρει τοῦ ἀφρονεστάτου καὶ ὁ ἀδικιώτατος τοῦ δικαιο-
 10 τάτου ὁ τε ἀκολαστότατος τοῦ σωφρονεστάτου καὶ ὁ δειλότατος τοῦ ἀνδρειοτάτου εἰμαρμένης καὶ Μοι-
 15 ρῶν παίγνιων τούτων ἀπάντων ἀναδεδειγμένων. ἀλλὰ γὰρ πρὸς ταῦτα τῆς ἀληθείας ὁ κῆρυξ ἀνα-
 20 βοήσεται λέγων· ὦ ἄνθρωποι, θνητὸν καὶ ἐπίκηρον γένος, ποῖ δὴ φέρεσθε τὸν τῆς ἀγνωσίας ἄκρα-
 25 τον ἐμπιόντες; λήξατε ποτὲ καὶ διανήψατε τῆς μέθης καὶ διανοίας ὁρῶντις ὁμμασι τὸ σεμνὸν τῆς ἀληθείας ἐνοπτρίσασθε πρόσωπον. οὐ θέμις ἀλήθειαν πολεμεῖν ἑαυτῇ καὶ μάχεσθαι, οὐδὲ δυοῖν ἐναντιωτάτοις μίαν ὑφεδάνα καὶ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας τὰ πάντα κρατούσης
 30 θείοις νόμοις διατέτανται τὸ πᾶν, ἀνθρώπων τε ψυχῆς ὅρος αὐτοκράτορά τε καὶ κριτὴν ἡγεμόνα τε καὶ κύριον αὐτὸν ἑαυτοῦ καθίστησι φυσικοῖς νόμοις καὶ φιλοσόφων δόγμασιν ἐκδιδάσκων, ὥς ἄρα
 35 τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐφ' ἡμῖν μὲν, ὅσα γένοιτ' ἂν κατὰ προαίρεσιν τε καὶ πρᾶξιν, ἃ καὶ φύσει ἐλεύθερα ἀκόλυντα ἀπαρεμπόδιστα τυγχάνει, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν
 40 ἄσθενῇ δοῦλα κωλυτὰ ἀλλότρια, ἃ καὶ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐκτὸς ἄψυχά τε ὄντα καὶ ἄλογα καὶ πάντῃ τῆς ἰδίας τοῦ λογικοῦ ζώου φύσεως ἀλλοτρίαν τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τῶν δ' ἐφ' ἡμῖν τὴν ἐπὶ θάτερα ὁρμὴν ἀρετῆς τε καὶ κακίας ἕκαστος ἐν αὐτῇ κέκτηται προαιρέσει, καὶ τὸ μὲν ὅλων
 45 δεσπόζον τε καὶ ἡγεμονοῦν εὐθέως περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενον, τῷ δ' αἰεὶ συνέπεται δίκη τῶν ἀπολειπομένων τοῦ θείου νόμου τιμωρός, τῶν δ' ἐπὶ τὰς πράξεις ὁρμῶν οὐ Μοῖρας, οὐδὲ εἰμαρμένης, οὐδ' ἀνάγκης αἰτία· αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀναίτιος. εἰ δὴ θρασύνειτό τις τῶν
 50 ἐφ' ἡμῖν ἀντιπολεμῶν μὴ παρακαλυπτέσθω. οὗτος ἀθεότητα ἀναφανδὸν διεξαγορευέτω, μὴ πρό-
 55 νοιαν, μὴ θεόν, μὴδὲ τι ἄλλο πλὴν Μοιρῶν καὶ ἀνάγκης ὁμολογῶν, καὶ τὰ ἀκόλουθα τούτοις
 60 γυμνῇ προσκαταλεγέτω κεφαλῇ, μὴ σοφόν, μὴ ἀφρονα, μὴ δίκαιον, μὴ ἄδικον, μὴ ἐνάρετον, μὴ φαῦλον, μὴ γόητα, μὴ θεῖον ἐν ἀνθρώπων γίνεσθαι φύσει, μὴ φιλοσοφίαν εἶναι, μὴ παιδείαν, μὴδ' ὅλως τέχνην τινά, μὴδὲ ἐπιστήμην, μὴ τίνα ἄλλον τὴν φύσιν ἀγαθὸν ἢ πονηρὸν ἀποκαλείτω,
 65 πάντα δὲ συλλήβδην ἀνάγκη καὶ Μοιρῶν ἀτράκτοις περιδινεῖσθαι. ἄθεος δὴτα καὶ δυσσεβὴς οὗτος ἐν εὐσεβῶν καὶ ἐν φιλοσόφων ἀπογεγραφθῶ κριτηρίῳ. εἰ δ' ἐπικαλυπτόμενος ἕτερα δοξάζειν ἐπι-
 70 χεῖροί πρόνοιαν καὶ θεούς, Μοῖραν δ' ἐπὶ τούτοις καὶ εἰμαρμένην τις ἀνακηρύττει μαχομένοις καὶ
 75 ἐναντίοις παριστάμενος δόγμασιν, ἐν ἀφροσι δίκην ἀνοίας παρασχὼν καταγεγραφθῶ. ταυτὶ μὲν οὖν ταύτῃ. εἰ δ' ἐπὶ τούτοις ἐν φιλοσόφων διατριβαῖς ἀξιοῖεν ἔτι καταλέγειν τινὲς τὸν ἄνδρα, λελέγεται,
 80 ὥς ἄρα εἰ ἀποκαθήρειαν τῆς ἔξωθεν λύμης, ἀτὰρ καὶ τῆς ἀπὸ τῆσδε τῆς γραφῆς ἐπεισκυκλουμένης αὐτῷ σκευῆς, φθόνος πᾶς αὐτοῖς ἐκποδὼν ἂν εἴη, ὅρους δ' εἰ ἀληθείας προῶν τις ὑπὲρ φιλοσό-
 85 φους ἐκθειάζειν αὐτὸν πειρώτο, λάθοι ἂν αὐτῷ γόητος ἀτεχνῶς διαβολὴν ἐπεντρίβων, ὥς ταυτὶ τὰ συγγράμματα σοφιστικῶς ἀναπεπλάσματα οὐδὲν πλὴν ἐλέγχου καὶ δεινῆς τάνδρος διαβολῆς παρὰ
 90 τοῖς νοῦν ἔχουσιν ἔμοιγε δοκεῖ περιέχειν.

1. Σωκράτης δ'. ο. ib. ὑπερδυνήσκων. p. 7. ἀκόλαστος. C, E. Sc. ἀκολαστότατος. s. παίγνιον. p. ib. Fo: ἀποδεδ. ib. ὁ κῆρυξ τῆς ἀληθείας. E. 9. βοήσεται. E. ib. ἐπίκηρον. E. ib. ἀκρασίας et mg. γρ. ἀγνωσίας. p. ἀκρα-
 11. τ. prius om. p. 13. ἀλλότρια. p. 20. εὐθεία. p. ib. παραινέ. a, m. 22. εἰμαρμένης ἀνάγκην. p. Fo: εἰμ. ἀνάγκη del. αἰτία. Ol. dedit εἰμ. οὐδ' ἀνάγκης αἰτία. 23. ἀρετὴ πολεμῶν. E. ib. ἐξαγορευέτω. E. 24. ὁμολογεῖν. p. 26. γόητα, θεῖον ἀνθρώπων. a, h et m. ubi mg: γρ. μὴ θεῖον ἐν ἀνθρώπων. 27. μὴ τις. o. ib. μὴδὲ. p. ib. απο-
 29. καλοῖτο. E. 29. καὶ φιλοσόφων. E. ib. ἐπεχείρει. E. 30. ἀνακηρύττων. p. 31. ἐνάφροσι. p. ἐναγεί. E. 32. λελέγε-
 33. ται. p. E. 33. ὥς ἄρ'. π. ὥς ἄρα. p. ὥς ἂν. E. ib. εἰ ἀποκαθήροι ἐαυτὸν. E. ib. ἀτὰρ om. E. 34. αὐ-
 35. τῆς. E. 36. σοφιστικῶς a, m. ib. καὶ ἀναπεπλάσματα. p, π. ib. οὐ πλέον. C, a, m, h. πλέον. o. Sc. οὐδὲν πλὴν.
 37. ἐμοί γε. o.